

ПРИЛОЗИ

ПОПИС ПОКРЕТНОГ СПОМЕНИЧНОГ ФОНДА МАНАСТИРА ПИВА ИЗ 1969. ГОДИНЕ

Као председник Припремног одбора за научни скуп 400. година Манастира Пива¹ почео сам се више интересовати за његову културно-историјску улогу у прошлости. Посебно сам се заинтересовао за манастирску архивску грађу, библиотеку и његову ризницу. У друштву са професором са Сорбоне (Париз I) Фр. Х. Кокеном (Coquin) посјетио сам Манастир 2. августа 1986. године. Љубазношћу в.д. управитеља Манастира јеромонаха Стефана Калика разгледали смо и манастирску ризницу. Тада сам питао управитеља и о манастирској архиви и библиотеци. Одговорио ми је да библиотека још није сређена. Исто тако сам се интересовао за књигу пописа покретног споменичног фонда Манастира Пиве приликом његовог премјештања на нову локацију и да ли је све то комисијски враћено и смјештено у новим манастирским просторијама. Питао сам га да ли је све то обезбијеђено од пожара, крађе и влаге. На моја питања, вјероватно из опрезности, јер ме није познавао, в.д. управитељ је био веома шкрт на ријечима. На крају посјете казао сам му да архиву, библиотеку, ризницу и друге манастирске вриједности чува као зјенице у очима и да ни у кога нема повјерења када су у питању те културно-историјски непроцењиве вриједности. Напоменуо сам му да ћемо о манастирској библиотеци и ризници и другом приликом разговарати. Након тога, 29. августа 1986. године послао сам писмо Самоуправној интересној заједници културе у Плужинама и посебно Секретару Заједнице. Копије писма сам послао в.д. управитељу Манастира, председнику Скупштине општине Плужине, Секретару Општинског комитета СК Плужине, Општинској организацији Социјалистичког савеза радног народа Плужине и Мјесној организацији Савеза бораца Плужине. У писму сам предложио следеће:

¹ На Манастирском печату пише: „Српски православни манастир Пива — у Пиви.“

„1. Под најхитније обезбиједити просторије Манастирске ризнице од пожара и пљачке;

2. Стручно средити Манастирску библиотеку и архиву и провјерити, према попису приликом пресељења, да ли су све ствари и даље у библиотеци и манастирским просторијама;

3. Провјерити да ли се у приватним рукама не налазе поједине књиге, рукописи, иконе, крстови или ма који предмети који припадају Манастиру. Ако се такве ствари у приватним рукама налазе хитно их вратити и записнички констатовати да су враћене. Не прихватити никакве изговоре да су те ствари на проучавању или на конзервацији. Покренути и кривичну одговорност према лицима која су узела предмете, а неће да их врате. То исто урадити и са лицима која су им то дозволила.

4. Ако нема свештеног лица које ће руководити Библиотеком и Ризницом онда пронаћи једног млађег историчара или историчара књижевности, који ће у заједници са Управом Манастира руководити Библиотеком и Ризницом. Истовремено то лице би било и кустос Манастира и његове ризнице, тј. оно би давало стручна објашњења посјетиоцима Манастира и његове ризнице. За свој рад оно би одговарало Манастирској управи, Митрополији, СИЗ-у културе, односно органима Скупштине општине Плужине. Сваке године вршити попис књига и другог инвентара.

5. Попунити и редовно попуњавати манастирску библиотеку књигама које се односе на Пиву и дурмиторски крај. Прикупљати литературу и документе који говоре о прошлости Пиве.

6. Стручно припремити и публиковати кратки водич Манастира и његових најпознатијих фресака;

7 Стручно направити разгледницу Манастира и најпознатијих фресака;

8. Научно и стручно припремити и штампати туристички водич споменика културе и историјских мјеста на простору Пиве од најстаријих времена до савремених дана.

9. Обезбиједити услове за рад и изучавање манастирске библиотеке и архиве, као и манастирске ризнице. О изучаваоцима, односно њеним корисницима водити евиденцију.

10. Увести књигу посјетилаца Манастирске ризнице и Библиотеке.“

Након мог писма позван сам да присуствујем проширеној сједници Извршног одбора СИЗ-а културе општине Плужине, која је одржана 10. октобра 1986. године у Плужинама. Сједници су присуствовали најодговорнија лица Скупштине општине и в.д. управитељ Манастира (предсједник Скупштине општине, в.д. управитељ Манастира, предсједник Извршног одбора Скупштине, секретар ОК СК, предсједник Извршног одбора Скупштине СИЗ-а, секретар СИЗ-а, предсједник ССРН, Омладине и представници радних организација у Плужинама). Сједници је присуствовао и потпредсједник Скупштине Црне Горе.

На том састанку обавијестио сам присутне о Програму обиљежавања 400-годишњице Манастира Пива који је усвојио Одбор Републичке конференције ССРН Црне Горе за годишњице значајних догађаја и личности из прошлости Црне Горе и о припремању научног скупа посвећеног том јубилеју. У склопу тих питања покренуо сам и питање манастирске библиотеке и ризнице и њеног чувања. Поред осталог, поставио сам питање да органи Скупштине општине у Плужинама у заједници са управитељом Манастира формирају комисију која ће установити према попису манастирског покретног споменичног фонда приликом пресељења 1969. године да ли је све то враћено и да ли се сада налази у просторијама Манастира. Исто тако замолио сам одговорне да ми доставе фотокопију инвентара покретног споменичног фонда Манастира из 1969. године.

У очекивању да добијем записник са Проширеног састанка Извршног одбора СИЗ-а од 10. новембра 1986. године и копију инвентара послао сам писмо предсједнику Скупштине општине Плужине у коме сам поред осталог казао:

„На консултативном састанку у Плужинама 10. 10. 1986. године о Библиотеци и ризници Манастира Пива, као и о формирању музеја у Горанску, коме сте и Ви присуствовали, закључено је да се формира комисија која ће установити да ли је инвентар покретног фонда Манастира Пива, који је комисијски пописан 1969. године, приликом пресељења враћен Манастиру. У вези с тим закључено је да то Комисија записнички констатује и да о томе обавијести најодговорније људе у Скупштини општине, Управу Манастира, СИЗ културе и да се један примјерак записника достави директору Историјског института. Исто тако је закључено да се један примјерак записника са консултативног састанка достави Јовану Бојовићу.

Ја још не знам да ли је формирана комисија и да ли је извршена провјера инвентара, јер ми није достављен ни записник ни извјештај о попису. Ово из разлога јер сам ја покренуо питање да ли је инвентар враћен Манастиру.

Ја Вас молим да ме о томе обавијестите и да кажете организатору разговора — секретару СИЗ-а културе да ми пошаље један примјерак записника са тог састанка.“

Послије мог писма Предсједнику добио сам 20. XI 1986. године копију Инвентара покретног споменичног фонда Манастира Пива и Извод из записника Проширеног Извршног одбора Скупштине СИЗ-а културе од 10. октобра 1986. У том записнику дискусија в.д. управитеља Манастира Пива игумана Стефана Калика гласи:

„Игуман Стефан — када је ријеч о библиотеци треба знати да та библиотека у Манастиру и не постоји, већина црквених књига и рукописа је на Цетињу и мислим да их треба вратити у Пивски манастир. Лично сам заинтересован да се у Библиотеци

Манастира Пива нађу и књиге у којима се говори о Пиви и дурмиторском подручју“

Ускоро након добијеног Извода из Записника добио сам копију писма Републичког завода за заштиту споменика културе које је послао Извршном одбору СИЗ-а културе Општине Плужине. Поред осталог, у писму Републичког завода се каже и следеће:

„Изненађени смо тврдњом управитеља Манастира јеромонаха Стефана да библиотека у Манастиру не постоји. Овај Завод је приликом техничког пријема радова, дана 23. VIII 1982. године обавио и примопредају покретног споменичног фонда, према раније сачињеном Инвентару. Стручна служба Завода је извршила примопредају покретног фонда у присуству члана комисије друга Косте Радовића. Том приликом предато је и 172 књиге манастирске библиотеке. Претпостављамо да нови управитељ Манастира није отворио сандуке у којима су уредно сложене конзервиране књиге. Записником о повраћају покретног споменичног фонда појединачно је идентификовано још 25 књига које су се водиле под једним инвентарским бројем и обављене су друге библиографске корекције.

Према томе, библиотека се налази у Манастиру одакле је била преузета на конзервацију. Дио рукописа који потичу из Манастира Пиве чувају се у ризници Цетињског манастира још од прошлог вијека са чим је упозната наша културна јавност“

400-годишњица Манастира Пива, епохални подухват његовог премештања на нову локацију и његово покретно непроцењиво културно-историјско богатство и однос одговорних према том богатству дали су ми повода да објавим Попис покретног споменичног фонда Пивског Манастира из 1969. године. Укратко ћу дати опис овог веома важног документа.

На насловној страни овог документа пише: „Инвентар покретног споменичног фонда Манастира Пива“ — а при дну стране пише: „Цетиње“ Докуменат у цјелини има 49 страница, не рачунајући насловну страну са наведеним текстом, као ни посљедњу страну која није нумерисана и носи наслов „Напомена“, са текстом и потписима чланова Комисије. Текст инвентара је куцан латиницом са проредом два.

Овај попис, тј. Инвентар, подијељен је на четири поглавља, и то: Инвентар књиге Манастира Пиве, Инвентар ризнице Манастира Пиве, Иконе и (посљедње поглавље) Текстил. На крају Пописа је већ поменути текст комисије који носи наслов *Напомена*. Ово је текст комисије која је провјеравала да ли су предмети наведени у попису на лицу мјеста, приликом преузимања ствари из Манастира.

Под *Инвентаром књига* извршен је попис књига од редног броја 1 па закључно са редним бројем 143. У опису је за сваку

књигу дат наслов књиге, величина, број листова, гдје је и када штампана или преписивана (година), каквог је повеза и шта се на корицама књиге налази, како се књига затвара итд. Ако је на књигама било каквих забиљешки оне су назначене (на којој се страници налазе), али на жалост у овом попису није наведен текст записа на књигама. Остављен је простор за текст, као и празан простор за године писане словима према византијском рачунању времена.

Остављени празни простор у овом попису навео ме је на помисао да је овај попис (инвентар) пекуцаван са пописа писаног руком или куцаног ћирилицом на машини.

У попису (инвентару) књига изостављене су године писане словима као и забиљешке на књигама под редним бројевима књига: 29, 30, 33 и 36. Под редним бројем 143 написано је: „25 ком. разних неидентификованих књига без почетка и крајева и без корица“

Из наведених података се може закључити да је комисијски установљено 22. октобра 1969. године да је Библиотека Манастира Пива имала 167 књига (142+25) рачунајући и ових 25 које нијесу имале насловну страну, што је констатовано под редним бројем инвентара 143.

Из наведеног писма Републичког завода за заштиту споменика културе сазнајемо да су 23. августа 1982. године предате 172 књиге Манастиру „према раније сачуваном инвентару“ Могло би се поставити питање одакле сада пет књига више но што их је било приликом комисијског прегледа? Одговор би се могао потражити у томе да су књиге под инвентарним бројем 273 (Споменица) и 274 (Љетопис манастира) ушле у број од 172, а да су три пронађене међу оних 25 које нијесу имале наслова.

Како ово сам нијесам могао ријешити, пошао сам у Републички завод за заштиту споменика културе у Цетиње и разговарао са директором др Чедом Марковићем. Тада ми је др Марковић објаснио да је комисија вршила пријем покретног споменичног фонда Манастира Пива према попису који су за потребе Завода урадиле 1960. године др Бојана Радојковић, Загорка Јанц и Рајка Иванишевић-Вујошевић. Њиховим пописом (инвентаром) нијесу били обухваћени ови предмети који су обухваћени овим пописом. Према казивању Марковића, комисија је на лицу мјеста нашла више различитих предмета и пописала их тако што су наставили попис са редним бројем претходног пописа и даље. Марковић ми је казао да комисија тада предмете није могла сврстати по групама како је то урађено у претходном попису са новим редним бројевима, већ је наставила попис без систематизације предмета.

Након разговора са другом Чедом Марковићем разговарао сам са Татјаном Пејовић, историчарем умјетности у Републичком заводу за заштиту споменика културе у Цетињу. Т. Пејовић ми је показала двије свеске Пописа (Инвентара) који су извршиле 1960.

године у Манастиру Пива за потребе Републичког завода већ поменуте Радојковић, Јанц и Иванишевић.

У првој свесци обичног формата под насловом „Књиге“ пописане су књиге које су тада нађене у Манастиру почев са редним бројем 1 (један) и закључно са редним бројем 108 (стоосам). Попис је извршен графитном оловком и црним мастилом ћирилицом. Подаци у овој свесци су скоро исти као и у попису (инвентару) комисије. У свесци су и године издања књига словима а у заградама цифрама, као и записи текстова на књигама. У свесци су записи на листовима књига писани старословенски. На крају сваке пописне јединице у попису (свесци) из 1960. године пише „инв. бр. 1“ „инв. бр. 108“

У напоменама сам указао на године писане словима према византијском рачунању времена, као и на неке разлике у попису (инвентару) комисије из 1969. и попису из 1960. године. Такође сам указао и на нека нова сазнања о фонду до којих су дошли у Републичком заводу за заштиту споменика културе приликом конзервације споменичног фонда Манастира. Подаци конзерватора су веома драгоцјени.

На крају редног броја 108 у свесци пише:

„Примопредају материјала извршили 17-ог јуна 1960. године у Манастиру Пиви Загорка Јанц кустос Музеја примењене уметности — Београд, др Бојана Радојковић кустос Муз. прим. умет. — Београд, Рајка Иванишевић конзерватор Завода за заштиту спом. културе — Цетиње и старешина Манастира Пиве свештеник Лука Пејовић. Предали: З. Јанц, Б. Радојковић, Р. Иванишевић. Примео Лука Пејовић свештеник (Печат: Српски православни манастир Пива — у Пиви)“

Из записника Републичког завода за заштиту споменика о повраћају покретног споменичног фонда Манастира Пиве од 16. августа 1982. године сазнајемо да је „општи минеј под бројем 125“ а из пописа (инвентара) „има још један примјерак под истим бројем“ Исти је случај и са Часловцем „под редним бројем 127 има још један примјерак који се води под истим бројем“

Према подацима из записника пронађен је и Псалтир под редним бројем 129 кога није нашла комисија приликом преузимања књига. Конзерватори су установили да Службеник и Минеј

Сугерирао сам Тањи Пејовић да направи комплетан попис покретног споменичног фонда Манастира Пива на основу пописа из 1960. год, пописа комисије из 1969. и сазнања о појединим стварима у току конзервације од 1969. до 1982. године када је конзервација и завршена. Такав један попис груписан по предметима са детаљним описом предмета и записа на њима био би драгоцјен прилог историји Манастира и његовом покретном споменичном фонду. Такав комплетан попис потребно је објавити, јер би, поред осталог, служио и за повремену провјеру споменичног фонда (најмање сваке друге године) да ли се чува и у каквом се стању налази. На моје задовољство добио сам обећање да ће то урадити за научни скуп поводом 400-годишњице Манастира Пива.

„који се води под бројем 129 а припада штампарији Вићенца Вуковића, а не Божидара Вуковића како се води у инвентару“.

Велико откриће конзерватора у Републичком заводу у Цетињу односи се на Псалтир који се води у попису (инвентару) под редним бројем 130 као издање Божидара Вуковића а „ради се о највреднијој штампаној књизи Пивског Манастира — Псалтиру Црнојевића, једином сачуваном примјерку у Црној Гори“

Конзерватори су ријешили и питање броја, наслова и друго за 25 неидентификованих књига које су се водиле под редним бројем 143 пописа (инвентара). Они су установили да се ради о 29 књига и пописали их почев са редним бројем 143 закључно са редним бројем 171.

Према томе, не ради се о 172 књиге, како стоји у писму Републичког завода, јер је узет број 172 из записника под којим се ништа не води. Називе дешифрованих књига навео сам у напомени 143 пописног (инвентарског) броја књига.

У попису (инвентару) књига има неколико дуплираних инвентарских бројева, и то: 125а, 127а, 128а, 129а, затим бројева под којима се воде по три књиге (125) и оно што су конзерватори установили (125а, 127) и 29 међу оних 25 неидентификованих као и књиге које се воде под редним бројем 273 (Споменица) и 274 (Љетопис Манастира). Према изведеној анализи, данас би Библиотека Манастира Пива требало да располаже са 183 књиге. Заиста је то непроцјењиво културно богатство које треба чувати од свих савремених напасти.

Упоређујући попис (инвентар) комисије из 1969. године са пописом из 1960. године које су извршиле за потребе Завода већ поменуте З. Јанц, Б. Радојковић и Р. Иванишевић установио сам неке мање разлике. Попис крстова, икона, текстила и другог из 1960. године извршен је у посебној свесци већег формата. У њој је пописано 190 различитих манастирских предмета. На корицама свеске пише: „Инвентар ризнице манастира Пиве“ Дакле, исто као поднаслов пописа (инвентара) комисије из 1969. У свесци слиједи поднаслови: *Крстови* са 83 предмета (1—83) и 23 *Иконе* (84—106). Исто као и у попису комисије. Трећи поднаслов у овој свесци је *Текстил*. Под овим поднасловом пописана су 84 различита предмета (107—190). На крају ове свеске иста је садржина као и на крају већ поменуте прве свеске, тј. да је 17. јула 1960. године извршена примопредаја материјала. И овдје је стављен манастирски печат.

Под поглављем *Инвентар ризнице Манастира Пиве* у попису (инвентару) комисије из 1969. године наведена су и описана већ наведена 83 предмета, од редног броја 1 па закључно са редним бројем 83. Наведена су 23 ручна крста (1—23), 3 панагије (24—26), а затим се набрајају и описују разни предмети (27—83). На веће

разлике између пописа комисије из 1969. и комисије из 1960. године указао сам у напоменама.

У вези са металним предметима манастирске ризнице потребно је истаћи да су они конзервирани у Републичком заводу за заштиту споменика културе током друге половине 1973. и прве половине 1974. године.

Према подацима Марије Марковић и Ђурђине Стојановић-Габричевић, сви ти предмети су сврстани у три групе, и то:

„Прву групу чинили су предмети рађени од чистог метала углавном сребра, сребра са позлатом, бронзе са позлатом и месинга. Овој групи су припадала кандила, кадионице, чаше, путири, копче-пафте, крстови, полијелеји и разни други обредни предмети заступљени у једном или највише два примјерка.

Другу групу чинили су предмети начињени од метала у комбинацији са дрветом. Овде се углавном радило о сребром окованим дрвеним крстовима, панагијама и два типтиха.

Трећој групи су припадали појасеви рађени од сребрних, позлаћених или нијело техником украшених чланака нанизаних на траке од коже и тканине. У ову групу могу се уврстити и корице од два четворојеванђеља начињене од танке дрвене дашнице преко које је натегнут сомот украшен металним оковом“.³

Полазећи од оваквог груписања предмета (у три групе), Марковић и Габричевић су направиле три табеларна прегледа предмета, наводећи инвентарски број из пописа и редни број предмета за сваку табелу.

У првој табели наведени су инвентарни бројеви из пописника (инвентара) комисије, и то: 75, 77, 73, 72, 217, 82, 52, 78, 51, 79, 62, 66, 81, 240, 80, 28, 29, 33, 32, 57*, 53, 56, 63, 67, 68, 69, 70, 71, 218, 59, 30, 241, 61, 65, 35,** 36, 60, 50. Укупно је у овој табели 39 предмета и сви се налазе у попису (инвентару) који се објављује у овом раду.

У другој табели наведено је 25 предмета који поред редовног броја (1—25) носе и инвентарске бројеве из пописа, и то: 26, 25, 34, 64, 9, 18, 6, 17, 11, 10, 20, 4, 5, 1, 7, 8, 13, 14, 16, 12, 15, 19, 31, 22, 2. Сви ови бројеви налазе се у попису (инвентару) комисије.

У трећој табели је наведено 15 предмета који поред редног броја (1—15) носе и инвентарске бројеве: 234, 39, 38, 40, 41, 42, 49, 45, 48, 43, 44, 46, 47, 31, 108. Сви ови инвентарски бројеви налазе се у попису (инвентару) комисије.

³ Марија Марковић и Ђурђина Стојановић-Габричевић, *Конзервација металних предмета из ризнице Пивског Манастира*, Старине Црне Горе 1978, бр. VI, стр. 178.

* У табели је штампарска грешка, јер пише 75.

** Исти је случај и са редним бројем 35. У табели умјесто 35 пише 33, што је свакако штампарска грешка.

Наведени бројеви у поменутиим табелама омогућиће истраживачима да их упоређују са бројевима у овом попису (инвентару).

Треће поглавље пописа (инвентара) носи наслов *Иконе*. Пописане иконе нијесу означене редним бројевима од 1 и даље, како је то урађено у попису књига и ризнице, већ настављају са редним бројем 84 па закључно са редним бројем 106. Уз редни број 98 слиједи редни број 98а под којим је дато објашњење за Хорос-Богородично коло.

Четврто поглавље пописа носи наслов *Текстил*. Предмети под овим поднасловом не почињу редним бројем 1 већ се настављају на претходне бројеве и почињу редним бројем 107 а завршавају се редним бројем 169. Од редног броја 170 па закључно са редним бројем 212 нема предмета у попису комисије (свесци) из 1960. године. Послије редног броја 169 у попису из 1960. тј. инвентару ризнице (свесци) слиједи редни бројеви 170 закључно са редним бројем 190. Бројеви (у попису из 1960) од 170 до 190 одговарају редним бројевима у попису комисије из 1969. године од 213 закључно са бројем 233. Под редним бројевима почев са 170 па закључно са ред. бројем 213 комисије из 1969. године разне су тканине и има их 43.

У попису комисије из 1969. године предмете почев са бројем 213 па закључно са бројем 233 упоредио сам са предметима под бројевима комисије из 1960. почев са редним бројем 170 и закључно са редним бројем 190 и у напоменама указао на разлике.

Од редног броја 234 па закључно са редним бројем 277 пописа комисије из 1969. године наведени су разни предмети који нијесу груписани по врстама. То су предмети којих (како сам већ казао) није било у ранијим пописима, па их је комисија на лицу мјеста нашла и уписала без да их је груписала по врстама. У овом броју (од броја 234 до 277) су и књиге и документи. Инвентар се завршава редним бројем 277 „Повеља српском архимандриду Арсенију Пивцу“ На крају текста под редним бројем 277 пише у заградама „Закључено са редним бројем двијестотине седамдесет седам“

Из текста комисије под насловом *Напомена* на крају пописа (инвентара) тешко је закључити гдје је комисијски преглед инвентара извршен 22. октобра 1969. године — у просторијама Манастира Пива или у просторијама Републичког завода за заштиту споменика културе у Цетињу. На ово питање ми је одговорио директор Завода Марковић, рекавши да је примопредаја извршена у Манастиру Пива.

Могло би се поставити и питање да ли је комисија, управа Манастира или било ко учинио што да се утврди гдје су предмети за које је комисија констатовала под редним бројевима 129, 74, 80, 164, 166, 168, и 214 да нијесу нађени на лицу мјеста „приликом

рада комисије“ На срећу, као што сам већ указао, књига под редним бројем 129 и икона под р. б. 214 су пронађене. А шта је са осталим стварима које тада нијесу пронађене и ко за њих одговара? Неко би морао за њих да одговара.

На крају *Напомена* комисије пише: „Цетиње 29. X 1969. године“ Судаћи према овом наводу (Цетиње 29. X 1969) могло би се закључити да се комисија састала 22. и 29. октобра 1969. године.

Судаћи према тексту комисије који носи наслов *Напомена* куцаном на машини, била су четири члана Комисије, и то:

- „1. Марковић Чедомир, конзерватор
2. Ђурановић Михаило, историчар
3. Радовић Коста, представник СО Плужине, и
4. Гаврило Јовановић, настојатељ Манастира Пиве“

Прва два члана комисије су ставила потписе испод текста *Напомена*, а остала два нијесу, што би навело на помисао да нијесу били ни присутни када су прва два члана својеручно потписала текст у Цетињу 29. октобра 1969. године.

На крају свега казаног могло би се закључити да је наше друштво учинило епохални подухват премјештањем Манастира Пива на нову локацију са свим оним што је било у саставу Манастира. Републички завод у Цетињу извршио је конзервацију покретног споменичног фонда Манастира и тиме ријешило више питања из богате ризнице Манастира.

Према учињеној анализи, покретни споменички фонд Манастира Пива у овом тексту садржи 183 књиге и око 280 разних предмета (крстова, икона, текста и другог), што укупно износи преко 463 предмета. Ово непроцјењиво културно богатство, које је стварано кроз вјекове и преживјело разне тешке и крваве догађаје, треба данас чувати, јер за то постоје услови, а првенствено солидне манастирске просторије, гдје се то може смјестити, средити и брижно чувати.

У прилогу овог текста прилажем попис покретног споменичног фонда Манастира Пива као допринос обиљежавању 400. годишњице Манастира.

Јован Р Бојовић

ИНВЕНТАР ПОКРЕТНОГ СПОМЕНИЧНОГ ФОНДА МАНАСТИРА ПИВЕ

ИНВЕНТАР КЊИГА МАН. ПИВЕ

1. МИНЕЈ за април — (32×20), листова 235, штампан у Москви¹ (1808), повез од свијетло смеђе коже са утиснутим Распећем на горњој корици. Затвара се двијема металним копчама.

2. ТРЕБНИК — молитвослов — (18×30), 946+6 листова, штампан у Кијево-печерској лаври 1728. године² за манастир Хомоговину. Повез нов — картон и плиш.

3. МИНЕЈ за септембар — (19×30), штампан у Москви³ (1808). Повез од црвенкасте коже са утиснутим распећем на горњој корици. Копча се са двије металне копче. Листова има 416.

4. МИНЕЈ за август — (20×32), листова 433, штампан у Москви⁴ (1808). Повез од свијетло смеђе коже са утиснутим распећем на горњој корици. Копча се двијема металним копчама.

5. МИНЕЈ за јануар — (19×31,5), листова 399+38=427. Штампан у Москви⁵ (1808). Повез од свијетло смеђе коже са Распећем на горњој корици. Копча се двијема металним копчама.

6. МИНЕЈ за јуни — (20×32), листова 274+15+1=290. Штампан у Москви⁶ (1808). Повез од свијетло смеђе коже са Распећем на горњој корици. Копча се двијема металним копчама.

7. МИНЕЈ за октобар — (20×32), листова 334+5+1=340. Штампан у Москви⁷ (1808). Повез као претходни.

8. МИНЕЈ за јули — (20×32), листова 321+16+1=338. Штампан у Москви⁸ (1808). Повез као претходни.

9. ОСМОГЛАСНИК — (19×30), листова 353, штампан у Русији, XVIII в. Повез нов — картонски и плишани.

10. МИНЕЈ за мај — (20×32), листова 311+17=328, штампан у Москви⁹ (1808). Повез је од свијетле коже са распећем на горњој корици. Затвара се двијема металним копчама.

11. МИНЕЈ за март — (20×32,5), листова 210+17=227, штампан у Москви¹⁰ (1808). Повез као и претходни.

¹ У попису З. Јанц, Б. Радојковић и Р. Иванишевић из 1960. године, година је написана у оригиналу словним знацима према византијском рачунању времена, а у заградама, како је и у овом попису, онако како се сада пише.

² Писало је 1728. године, што је очита грешка, јер у Попису из 1960. пише 1728. године.

³ Изостављена година у оригиналу писана је словима.

⁴ Исто.

⁵ Исто.

⁶ Исто.

⁷ Исто.

⁸ Исто.

⁹ Исто.

¹⁰ Исто.

12. МИНЕЈ за фебруар — (20×32), листова 258+16=274, штампан у Москви¹¹ (1808), повез као и претходни.
13. ОКТОИХ — (20×32), листова 362, штампан у Русији у XVIII—XIX в. Повез од смеђе коже украшен само цртама. Затвара се двијема металним копчама.
14. МИНЕЈ за јануар — (20×33), листова 419+17=436. Штампан у Москви¹² (1720). Повез нов — картон и плиш.
15. МИНЕЈ за децембар — (20×33), листова 317+17=391. Штампан у Москви у XVIII в. Повез картонски.
16. МИНЕЈ за новембар — (20×33), листова 392+16=408, штампан у Русији у XVIII в. Повез као претходни.
17. МИНЕЈ — (22×33), листова 256, штампан у Москви¹³ (1811). Повез од свијетло смеђе коже, без украса осим траке стилизоване лозице утиснуте по рубу и истакнуте сребром.
18. ТРИОД — (20×31), листова 607+23=630. Повез картон са плишаним риклом. Штампан у Москви у XVIII в.
19. ДЈЕЛА АПОСТОЛА — (19,5×31,5), листова 264+10=274, штампана у Москви¹⁴ (1810). Повез картонски са плишаним риклом. Повез је одвојен од књиге.
20. ЧАСЛОВАЦ — (13×19), штампан у Београду¹⁵ (1862), 276 страна. Повез картонски са тамним платненим риклом.
21. ЧАСЛОВАЦ — (13×20,5), 328 страна, штампан у Београду 1913. г. Повез кожни без украса, одвојен дјелимично од књиге.
22. ПСАЛТИР — без почетка и краја (16×25), 364 листа, штампан у Србији крајем XIX или почетком XX в., повез од свијетло смеђе коже са утиснутом Богородицом? Копча се двијема металним копчама. Недостају првих пет листова и од 275—281 неки листови испадају. Повез мало оштећен.
23. ЗБОРНИК СА ТИПИКОМ — (15,5×24), штампан у Сремским Карловцима 1937 г. Повез платнени, црн. Неки листови недостају.
24. ВЕЛИКИ ЗБОРНИК — (17×24,5), 461 страна и четири мапе, штампан у XXв. Повез од картона са плишаном риклом.
25. ПЕНТИКОСТАР — (20×30), 323 листа, мање првих 10, штампан у Русији у XVIII в. (?)
26. ЗБИРКА КОНДАКА И ТРОПАРА — (15×24), 217 листова, без почетка и краја, штампана у Русији у XX в. Повез картонски са платненом риклом.
27. ТРЕБНИК — (19×30), листова 357, штампан у Москви¹⁶ (1808). Повез од картона са платненом риклом. Корице дјелимично одвојене од књиге.

¹¹ Исто.

Исто.

¹³ Исто.

¹⁴ Исто.

¹⁵ Исто.

¹⁶ Исто.

28. ОКТОИХ од I до IV гласа — (19,5×30,5), листова 363, штампан у Русији почетком XIX¹⁷ в. Повез од картона са плишаном риклом.¹⁸

29. ОКОВАНО ЧЕТВОРОЈЕВАНЂЕЉЕ — рукопис величине (31,5×20), листова 374. Писано у Сланкамену у храму св. Николе, поп¹⁹ Григорие.²⁰ На 372р при дну, 372а и 373р.²¹

Украшено мањим заставама на листовима: 1р, 2р, 9р, 13р и већим заглављима са иницијалима на почецима јеванђеља — листови: 17р, 107р, 113р, 179р, 283р. Зборник на крају јеванђеља стр. 360р. Писано је смеђим и црвеним мастилом, хартија пунија, водени знак круна са звијездом и полумјесецом, јеванђеље је оковано. Метална плоча украшена апликацијама са ливеним представама, сценама, камењем и жичаним емајлом.

Горња корица: — по рубу је трака од жичаног емајла (жут, зелен, плав и црвен). У средини је Дејзис, у угловима јеванђелисти. Изнад Дејзиса три анђела у кући Аврамовој а испод Силазак у ад (Васкрсење Лазарево) десно и лијево су Богородица Оранта, Благовијест и фигуре светитеља до испод кољена. На риклу је панцир, а на корицама као украс 34 разнобојна камена.

Доња корица: по рубу иде Флорални орнамент у техници на пробој. У средини Богородица Оранта са Христом на пријестолу, околу апликације Серафима и светитеља. При дну корице лијево и десно округле плочице са натписом:²²

¹⁷ Писало је „XX“.

¹⁸ Изостављен је текст који у попису из 1960. године гласи: „књига у цркви у употреби“.

¹⁹ Изостављен је текст у оригиналу који се налази у Попису из 1960. године. Он у транскрипцији на савремени српскохрватски језик гласи:

„Георгије син презвитера Радоње, 7 тисуштное 59. мјесеца августа.“

Транскрипцију свих текстова у овом попису на савремени правопис извршио је др Божидар Шекуларац, на чему му и овом приликом захваљујем.

Провјеравање текстова на књигама није ми било могуће урадити због тога што ми књиге нијесу биле доступне, што се види из мог уводног текста уз овај попис.

²⁰ Изостављен текст који у попису из 1960. године гласи:

„Запис на листовима“.

²¹ Изостављени текст у транскрипцији гласи:

„ТРУДИХ ЖЕ О СЕМ СВЕТИМ ТЕТРИЈЕВАНГЕЛИИ НА РИЈЕЦЕ ДУНАВСЦЕИ СВРШИ СЕ В МЈЕСТЕ РЕКОМОМЕ СЛАНКАМЕНЕ. СМЈЕРЕНИ ПОП ГЕОРГИЈЕ АЗ РОДОМ СИН ПРЕЗВИТЕРА РАДОЊИ И МАТЕРЕ РАДОСАВИ.

СВРШИ СЕ СИИ ТЕТРИЈЕВАНГЕЛИЈЕ ОТ БИТИЈА В ЛЈЕТО ТИСУШТНО 59. мјесеца гјенара, 4. дан в 10. дану. от рождества Христова тисушта 550 љет...“

²² Изостављени текст у транскрипцији гласи:

„СИЈЕ ЈЕВАНГЕЛИЈЕ МАНАСТИРА ПИВЕ ОКОВА ЈА ДУХОВНИК ЈЕРЕМИЈА ТРУДОМ СВОМ ЗА ДУШУ СВОЈУ.

И БИ МУ МАСТОР ПЕРО ЛАЗАРЕВИЋ РОДОМ ХЕРЦЕГОВАЦ ИЗ ДРАМЕШИНЕ.“

Јеванђеље се копча двијема ливеним копчама са панцирним ременом.

30. ОКОВАНО ЧЕТВОРОЈЕВАНЂЕЉЕ — рукопис, величина (22,5×50), листова 331 са предговором теофилакта, недостаје почетак по Матеју. Писано је полууставом, смеђим и црвеним мастилом, хартија пунија, водени знак — круна, звијезда и полумјесећ. На листу 331 налази се запис са годином²³ (7092—5508=1584). Украшено је мањим заставицама на листовима: 3р, 90р, 149р и заглављима на почецима јеванђеља, изузев Матеја: лист 93р, 152р и 248р. На листу 301 нацртан је пером и смеђим мастилом иницијал састављен од двије птице које се узајамно гризу за кљунове. Јеванђеље је оковано. На металној плочи приковане су апликације Серафима, светитеља, Оранте итд. између којих је разнобојно камење. Као оквир сваке корице тече низ попрсје светитеља.

Горња корица — у средини је Распеће, по рубу Распећа тече запис.²⁴

Доња корица: — на средини Христос на пријестолу а у угловима јеванђелисти, на риклу је панцир, копча са двијема ливеним копчама са панцирним ременима (једно недостаје).

31. ОКОВАНО ЧЕТВОРОЈЕВАНЂЕЉЕ — рукопис (22×32), листова 405, крупни полуустав, писан смеђим и црвеним мастилом са по неким плавим иницијалом и неким дјеловима текста писаним златом. Украшено је мањим заставицама, већином рађеним плавом, црном, црвеном и бијелом бојом на зеленој или црној подлози на листовима: 1, 2, 13, 32, 141. Почети јеванђеља украшени су великим заставама на листовима 35, 144, 231 и 327. То су велика квадратна заглавља украшена преплетом црвене, плаве, бијеле и пурпурне боје на жутој подлози. Застава на 35. листу осим преплета има укомпоноване птице и грифоне цртани пером смеђим и црвеним мастилом. Хартија је пунија, са слабо видљивим воденим знаком²⁵ или²⁶ вјероватно италијанске провенијенције. Писано је у XVI в. Оков Јеванђеља је постављен преко смеђег плиша врло оштећеног.

Горња корица — у средини је велико Вазнесење у угловима јеванђелисти без симбола. Изнад и испод Вазнесења налази се по један крст украшен са по пет каменова. По рубу преко металне траке поређан је низ разнобојног камења: 41 квадратни комад и један овални са текстом испод стакла. Лијево и десно од Вазнесења налазе се дугуљасте, таласасте метални листови.

Доња корица — у средини је Силазак у ад, у угловима јеванђелисти. По рубу је метална трака са натписом текста из

²³ Изостављена година писана словима.

²⁴ Изостављени текст гласи:

„СИЈЕ СВЕТОЈЕ ЈЕВАНГЕЛИЈЕ ОКОВА СЕ — КИР ХАЦИ ИЛАРИОН ВЛАДИКА БЈЕЛИГРАСКИ ВА ЉЕТО 7171.“

²⁵ Изостављени знак Љ.

²⁶ Изостављен знак Л.

Јеванђеља и годином²⁷ (1578). Књига се копча²⁸ панцир ременом, недостају две копче.

32. ЧЕТВОРОЈЕВАНЂЕЉЕ²⁹ — руско?, рукопис (19×33), листова 434. Има предговор Теофилакта, полуустав писан смеђим мастилом понегдје црвеним, хартија пунија. Водени знак је слабо видљив. Јеванђеље је украшено ширим заставама, цртаним смеђим мастилом и пером, вјероватно по угледу на штампану књигу. Заставе су на листовима: 1, 133, 203, 326, на листу 202р оловком блиједо је исцртан портрет Јеванђелисте. На листу 201р налази се запис. Повез Јеванђеља је од љубичастог плиша.

Горња корица — дјелови окова ливени и угравирани. У средини је Распеће примитивно цртано, изнад њега текст, десно Серафим а код крста два анђела. Још се налази, са обије стране, метална трака са орнаментом у техници на пробој. Око Распећа су плочице, такође у техници на пробој повезано шарнирима, украшене камењем којих има шест. Испод Распећа је троугласта плочица са једним каменом и урезаним натписом. Књига је врло оштећена и раскупусана.

33. ЧУДА БОГОРОДИЧИНА — рукопис ситан полуустав писан смеђим и црвеним мастилом без украса, величина 15×5×21, листова 36, хартија пунија, тамна и исфлекана, водени знак круна, звијезда и полумјесец. При дну листова 1р, 2р, 3р и 4р тече запис вјероватно из истог времена.³⁰

Повез је од смеђе коже са врло излизаним рељефом. Читава књига је оштећена и рашивена.

34. СИНАКСАР — рукопис (11×16), листова 247, писано ситним полууставом, смеђим и црвеним мастилом без украса, хартија пунија, испрљана. Водени знак се не види. Повез је од смеђе коже са врло излизаним рељефом, из каснијег је времена. Књига је оштећена, повез дјелимично одвојен, остала су два ремена без копчи.

35. МОЛИТВЕНИК — Божицара Вуковића (15×18,5), листова 278. Повез је од коже, украшен само утиснутим линијама. Доста је оштећена и изгрижена од црва. Крај недостаје.

²⁷ Изостављена година писана словима.

²⁸ Изостављен текст који гласи: „са 4 металне копче са...“

²⁹ Након конзервације за ову књигу је у записнику Републичког завода од 16. VIII 1982. године написано сљедеће:

„Рукописно четворојеванђеље под бројем 32. имало је фрагментовано очуван оков горње корице. Током рада, из дјелова металних апликација, пронађени су фрагменти окова ове књиге, која је конзервацијом скоро комплетирана.“

³⁰ Изостављени текст у транскрипцији гласи:

„СИЈА ЧУДЕСА ПРЕСВЕТИЈЕ БОГОРОДИЦЕ, А ЗЕМЉЕ ДУХОВНИК ВАСИЛИЈЕ ПРИЛОЖИХ ХРАМУ УСПЕНИЈУ ПРЕСВЕТИЈЕ БОГОРОДИЦЕ. ЈАШТЕ КТО ОТИШЋЕТ ИХ ОТ СЕ. ДА БУДЕТ ЈЕМУ.“

36. БИБЛИЈА — (21×31,5), листова 1577, штампана 1581,³¹ вјероватно у Русији. Повез је од смеђе коже, украшен утиснутим рељефом, понегдје са траговима злата, у средини је вјероватно Распеће а у угловима јеванђелист. По рубу је стилизовани орнамент. Изнад распећа натпис.³²

Библија се затварала двјема копчама са кожним ременом. Једна копча је оштећена а друге нема.

37. ПОМЕНИК МАНАСТИРА ПИВЕ — (21×32), листова 189, XVIII в. На првом и другом листу су невјешто цртане заставе. Повез је од смеђе коже, можда са неке друге књиге. Сама књига је врло оштећена.

38. ПСАЛТИР — (17×24), XVIII в.³³ Писан је полууставом, смеђим и црвеним мастилом. У једној колони поређани су и иницијали компоновани од преплета, најчешће ван равни маргине. Боје су црвена, жута и зелена. Листова има 28. Повез новијег датума, XVIII или XIX в., богато украшен златом.

39. ЈЕВАНЂЕЉЕ — штампано, руско, украшено многим заставама и портретима јеванђелиста — бакрорез.³⁴ Величина јеванђеља (21×33), листова 517. Повез од плиша сасвим пропао, све врло оштећено и раскупусано.

40. БИБЛИЈА — (22×33), страна 1575, штампана вјероватно у Русији 1581.³⁵ године. Украшена је бакрорезима у боји. Повез је од смеђе коже, врло оштећен.

41. ЈЕВАНЂЕЉЕ — (26×41), листова 1575, штампано у Москви 1744. године. Повезано је у црвени плиш са свијетло плавим крстом на горњој корици. Неоштећено.

42. МИНЕЈ за март — (21×32), листова 226, штампан у Русији у XVIII вијеку. Украшен је бакрорезима, повез нов, картон и плиш на риклу.

43. МИНЕЈ за новембар — (20×33), листова 408, без једног листа. Штампан је у Русији у XVIII в. Недостаје почетак. Повез је од црвенкасто смеђе коже, са утиснутим Распећем на горњој корици. Затвара се двијема копчама од метала са кожним ременом. Очуван.

44. ТРЕБНИК — (19×31), листова 423, штампан у Русији у XVIII в., украшен дрворезом. Повез нов картон и плиш. Очуван.

45. ДОГМАТА — (21×33), страна 1054, штампан у Кијевско-печерској лаври 1727. Раскупусана је, повез картонски пресвучен жути платном, потпуно одвојен од књиге.

³¹ Била је 1861. година. У попису из 1960. године пише: „штампана 1581. вероватно у Русији“. Највјероватније је да је грешка у попису комисије из 1969. године.

³² Изостављени текст гласи:

„БИБЛИЈА МАНАСТИРА ПИВЕ ХРАМА УСПЕНИЈА ПРЕСВЕТИЈЕ.“

³³ У попису из 1960. године пише „XVII в.“

³⁴ У попису из 1960. године иза ове ријечи стоји?

³⁵ Писало је „1571“. У попису из 1960. године пише „штампана 1581. год. вероватно у Русији“.

46. ТИПИК — (19,5×31), листова 547, штампан у Москви 1714. Повез нов картон са плишаном риклом.

47. МИНЕЈ за фебруар — листова 270, штампан у Русији у XVIII в. Повез као претходни.

48. МИНЕЈ за април — (20×33), листова 199, штампан у Русији 1732. Повез нов са плишаном риклом.

49. МИНЕЈ за децембар — (21×33), листова 383, штампан у Русији у XVIII в., године 1720. Наслици су сви светитељи и празници у току мјесеца. Повез кожни, са ромбичним златним орнаментом у средини. Затварао се помоћу двије копче, од којих више нема ни једне. Повез је оштећен на риклу и изгребан. Напријед је искинуто неколико листова, можда неки предговор.

50. МИНЕЈ за јули — (20,5×35), листова 338, штампан у Русији на почетку XVIII в.³⁶ Повез нов, картон са црвеном плишаном риклом, очуван, само је хартија исфлекана. Доњу корицу нагризли црви.

51. МИНЕЈ за август — (19×31,5), листова 336, штампан у Русији почетком XVIII в.³⁷ Повез је од црвенкасте смеђе коже, са Распећем на горњој корици датим у блиједом рељефу. Затвара се двијема копчама са кожним ременима. Изгрижен је од црва и, на почетку недостају два, а на крају три листа.

52. МИНЕЈ за октобар — (21×32,5), листова 350, штампан у Русији почетком XVIII в.³⁸ Повез нов, картон са црвеном плишаном риклом, доста добро очуван.

53. ПОУЧЕНИЈА — књига III, (20×33), листова 150, штампана у Русији у XVIII в. Повез нов, картонски са плишаном риклом, оштећен од црва.

54. МЈЕСЕЦОСЛОВ — (21,5×33), листова 126, повез нов, картон и плиш.

55. ПОУЧЕНИЈЕ — књига I (20,5×33), листова 147, штампана³⁹ 1781. г. Повез нов, картон и плиш, нагрижен од црва.

56. ПОУЧЕНИЈА — књига II (20,5×33), листова 136, штампана⁴⁰ 1781. г. Повез нов, картон и плиш. Нагрижен од црва.

57. МИНЕЈ за септембар — (20,5×33), листова 361, штампан у Русији почетком XVIII в. Повез нов, плиш и картон. Књига је нагрижена од црва и дјелимично невјешто рестаурисана.

58. МИНЕЈ за јуни — (20,5×33), листова 272, штампан у Москви⁴¹ у XVIII в. Повез нов, картон и плиш. Нагрижен од црва и невјешто крпљен.

59. МИНЕЈ за мај — (20,5×32,5), листова 327, штампан у Русији у XVIII в. Повез нов, картон и плиш, нагрижен од црва.

³⁶ У попису из 1960. иза „в“ стоји у заградама 1732. са знаком?

³⁷ Писало је „XX в“ У попису из 1960. „почетком 18 века“.

³⁸ Писало је „XX в“ У попису из 1960. пише „18 века“.

³⁹ У попису из 1960. пише „штампано у СПБ 1781 год.“

⁴⁰ У попису из 1960. пише „штампано у СПБ 1781 год.“

⁴¹ У попису из 1960. пише „штампан у Русији у 18 веку“.

60. МИНЕЈ за септембар — (20,5×33), листова 350, штампан у Москви 1711. г. Повез од смеђе коже без украса. Оштећени, листови нагрижени од црва и недостају копче.

61. ВЕЛИКИ ТРЕБНИК — (21×33), листова 376, штампан у Москви 1808. Повез је од свијетле коже са слабо видљивом орнаменталном траком по рубу. Копчало се двијема металним копчама, од којих има само једна. Оштећен и испрљан, исфлекан и нагрижен од црва.

62. ЖИТИЈА СВЕТИХ — (25×41), листова 474, штампана у Русији у XVIII в. Житије је за март, април и мај. Изгрижено од црва. Повез нов. Плиш и картон.

63. СЛУЖЕБНИК — (13×17,5), страна 546, штампан у Београду 1928. године. Повез од зеленог платна са златним словима.

64. БИБЛИЈА — (16,5×25,5), листова 622, штампана у Русији у XIX в. Повез од коже врло оштећен и искрзан на угловима.

65. ОКТОИХ — осмогласник од I—IV гласа, штампан у Москви 1893. Повез нов, картон и плиш. Оштећен, искрзан и исфлекан.

66. ПАСХА — (23×34), листова 512, штампана у Москви у XVIII в. Повез нов. Картон и плиш, исфлекана и нагрижена од црва.

67. ЖИТИЈА СВЕТИХ — (23×40), листова 301, штампана у Москви 1789. године. Повез нов, картон и плиш, исфлекана и нагрижена од црва.

68. ЖИТИЈА СВЕТИХ — (25×41), штампана у Москви 1789. г. Повез нов, исфлекана и нагрижена од црва.

69. ЖИТИЈА СВЕТИХ — (26×42), листова 517, штампана у Москви 1879. г. Повез кожни са траговима позлате, врло оштећен, горња корица одвојена, нагрижена од црва и исфлекана.

70. БИБЛИЈА — (26×43), листова 549, штампана у Москви 1814. г. Повез нов, изгрижена од црва и исфлекана.

71. ЖИТИЈА СВЕТИХ за мај и јуни — (24×34), листова 388, штампана у Русији у XVIII в. Повез кожни са орнаменталном траком по рубу, недостају копче, листови испретурани, исфлекани.

72. ЖИТИЈА СВЕТИХ за јуни, јули и август — (14×40), листова 317, повез нов од смеђе коже, изгрижена од црва и исфлекана.

73. ЖИТИЈА СВЕТИХ за јуни, јули и август — (24×39,5), листова 546, штампана у Москви 1833. г. Повез од смеђе коже са двоглавим орлом у средини горње корице. Затвара се двијема металним копчама са кожним ременом. Нагрижена од црва и исфлекана.

74. ЖИТИЈА СВЕТИХ за септембар, октобар и новембар — (25×59), листова 438, штампана у Москви 1806. г. Повез од смеђе коже са слабо видљивим Распећем на горњој корици. Затвара се двијема металним копчама са кожним ременом. Изгрижена од црва.

75. ЖИТИЈА СВЕТИХ за новембар и децембар — (24,5×40), листова 415.⁴² Повез кожни са орнаменталном траком по рубу. Затварала се помоћу двије копче, којих више нема. Повез оштећен и на рубовима у риклу поцијепан, исфлекана и нагрижена од црва.

76. ЖИТИЈА СВЕТИХ за децембар, јануар и фебруар — (24×39,5), листова 591, штампана у Москви 1803. г. Повез од смеђе коже са двоглавим орлом на горњој корици, изгрижена од црва.

74. ТОЛКОВАНО ЈЕВАНЂЕЉЕ са тумачењем архиепископа Теофилакта охридског — (22×35,5), листова 747, штампано у Москви 1705. Повез од смеђе коже са ромбичним орнаментом у средини горње корице и на доњој такође. Затварало се двијема металним копчама, од којих једна недостаје. Изгрижено од црва и исфлекано.

78. ПСАЛТИР — (20×33), листова 497, повез је од смеђе коже без украса. Псалтир је врло оштећен, рашивен, исцијепан и исфлекан. Повез одвојен од књиге и оштећен. Недостаје му крај и почетак. Почиње 17 листом, а завршава се 513.

79. ТОЛКОВАНО ЈЕВАНЂЕЉЕ — штампано у Москви 1724, листова има 400+1. Повез од смеђе коже, са орнаменталним украсом у средини и по рубу корице. Копче искидане. Исфлекано и изгребано.

80. ПСАЛТИР — (20×32,5), листова 346, штампан у Кијевско-печерској лаври.⁴³ Повез је од смеђе коже, украшен утиснутом флоралном орнаменталном траком по рубу. У средини горње корице је цар Душан, у угловима херувими.

81. ТОЛКОВАНО ЈЕВАНЂЕЉЕ за празничне дане — (21×32,5), листова 594, штампано у Русији у XVIII в. Повез је од смеђе коже, богато украшен орнаментиком утиснутом у кожу. Исцијепано, рашивено и исфлекано.

82. АПОСТОЛ са сказанијем Етифанија епископа кипарског — штампан у Москви 1655. г. Листова 368. Повез је од смеђе коже, богато украшен орнаментиком истакнутом златом. Затварао се двијема металним копчама са по три кожна ремена. Исцијепан и нагрижен од црва.

83. ПРОЛОГ — (23×35), листова 714, штампан у Москви 1718. г. Повез је од смеђе коже, са орнаменталном траком по рубу. Недостају му копче. Кожа на риклу исцијепана и нагрижена од црва. Исцијепан и исфлекан.

84. ПРОЛОГ за шест мјесеци од марта до априла⁴⁴ — (22×35), листова 705. Повез од смеђе коже, са орнаменталном траком по рубу. Повез је врло оштећен и исцијепан, копче недостају. Изгрижен од црва.

⁴² У попису из 1960. пише „штампано у Москви 1789 год“.

⁴³ У попису из 1960. иза ријечи „Лаври“ стоји година „1742 год.“

⁴⁴ У попису из 1960. пише „За 6 месеци марта — августа“.

85. ЦРКВЕНА ИСТОРИЈА од I до VII вијека — (22,5×35), листова 719, штампана у Москви 1719. г. Повез је од смеђе коже, са орнаменталном траком по рубу. Повез оштећен и исцијепан, нарочито на угловима и риклу. Копче недостају.

86. АПОСТОЛ — (23×34), листова 270, штампан у Москви 1789. г. Повез од смеђе коже, са орнаменталном траком по рубу слабо видљивом. Копче скидане, углови и дио рикла исцијепани, исфлекан и изгрижен од црва.

87. ЧИНОПОЛОЖЕНИЈЕ — (22×34), листова 107, штампано у Петрограду 1792. Повез нов, картон и плиш, добро очуван.

88. МИНЕЈ — (21,5×33), листова 602, штампан у Москви 1638. г. Повез од смеђе коже, богато украшен орнаментиком утиснутом у кожу. Изгрижен од црва, копче скидане и исфлекане.

89. ЧАСЛОВАЦ — (23,5×35), листа 83, штампан у Русији у XVIII в.⁴⁵ дио је из неке веће књиге, почиње са страном 115 до 195 и од 97—101. Повез нов, плиш и картон.

90. АРХИЈЕРЕЈСКИ ЧИНОВНИК — (21×30), страна 345, штампан у Москви 1781. г. Повез нов од црног плиша. Исцијепан и пљеснив.

91. ПРОЛОГ I — (22×34), листова 172, штампан⁴⁶ у XVIII в. Повез нов, картон и плиш. Први лист недостаје. Влажан и изгрижен од црва.

92. ПРОЛОГ II — (22,5×34,5), листова 362,⁴⁷ од 414 до 760 и од 1 до 16. Повез нов, плиш и картон, влажан, изгрижен од црва и исфлекан.

93. ТРИОД — (22×34), листова 646, штампан у Москви 1731. г. Повез потпуно оштећен тако да је остала само даска. Горња корица одвојена првих 5—6 листова. Нагрижено од црва и исфлекано.

94. АПОСТОЛ — (21,5×19), листова 258, штампан у Москви 1783. г. Повез од смеђе коже, са утиснутим медаљоном на средини и јеванђелистима у угловима. Повез доста оштећен, копче скидане, изгрижен од црва и исфлекан.

95. ПРАЗНИЧНИ МИНЕЈ — (11,5×8), листова 355, штампан у Русији у XVIII в. Првих пет листова недостаје. Повез од смеђе коже, без украса и исфлекан.

96. МОЛИТВОСЛОВ — (16,5×22), листова 333, штампан у Кијевско-печерској лаври.⁴⁸ Повез од смеђе коже без украса. Затвара са двијема металним копчама са кожним ременом. Искрпљен на риклу исцијепан.

⁴⁵ У попису из 1960. иза слова „в“ стоји?

⁴⁶ У попису из 1960. пише „штампан у Русији у 18 веку“.

⁴⁷ У попису из 1960. пише „Штампан у Русији у 18 в.“.

⁴⁸ Иза ријечи „лаври“ стоји 1731. година.

97. МИНЕЈ за мај — (10,5×17), листова 377, штампан у Москви 1711. г. Повез од смеђе коже, украшен орнаменталном траком по рубу и на риклу, у средини горње корице Распеће. Повез доста оштећен, копче искидане, нагрижен од црва.

98. МИНЕЈ за јули — (11×18), листова 388, штампан у Москви 1711. Повез од смеђе коже, украшен као и претходни. Корице, нарочито изнутра, нагрижене од црва. Копче искидане.

99. МИНЕЈ за новембар — (11×18), листова 432,⁴⁹ повез од тврде коже украшен, очувана једна комплетна копча. Нагрижен од црва и исфлекан.

100. МИНЕЈ за јуни — (11×17,5), листова 939, штампан у Москви 1711. године. Повез кожњи, доста оштећен и украшен као претходни. Нагрижен од црва и исфлекан.

101. ЧАСЛОВАЦ — (10×15,5), без почетка и краја. Штампан вјероватно у Русији у XIX вијеку, пагиниране стране, недостаје првих осам и на крају неколико листова. Повез је од тамне коже, без украса, врло оштећен — искрпљен. Очувана је једна комплетна копча.

102. ДЈЕЛА АПОСТОЛСКА — (11×17), листова 275, штампана у Москви 1793. Повез од смеђе коже, врло оштећен, нагрижен од црва на горњој корици и на риклу сасвим одвојен од књиге.

103. АКАТИСТ — (16,5×22), листова 340, штампан⁵⁰ у Русији у XIX в. На свакој страни колона текста уоквирена богатим орнаменталним оквиром. Врло оштећен и хартија по рубу поцрњела. Повез од смеђе коже, без украса, доста очуван. Затвара се двијема металним копчама са кожним ременом.

104. АКАТИСТ — 48 листова, штампан, оштећен, без почетка и недостаје првих 12 листова. Колоне текста уоквирене богатим орнаменталним оквиром као и претходни Акатист. Изгрижен је од црва и искрзан. Повез је од смеђе коже, са орнаменталним украсом на средини и по рубу. Повез је одвојен од књиге.

105. ПРОЛОГ III — (20×33), листова 306, штампан у Русији, без почетка, од листа 383 до 684. Повез нов, картон и плиш.

106. ЗНАМЕЊА АНТИХРИСТА — (11×17,5), листова 152, штампана у Москви 1769. г. Повез нов, картон и плиш.

107. МИНЕЈ за август — (11×18), листова 450, штампан у Москви 1711. Повез од смеђе коже, са утиснутим орнаментом по рубу и у средини. Књига је искидана.

108. ОКОВАНО ЈЕВАНЂЕЉЕ — (20×31,5), листова 458,⁵¹ штампано у Москви 1730. године. Оков у облику грубих априлакција преко црвеног плиша. На горњој корици у средини Деизис,

⁴⁹ У попису из 1960. пише „штампан у Москви 1710“.

⁵⁰ У попису из 1960. године: „штампан вјероватно у Русији у 19 веку“.

⁵¹ Писало је 428, а у попису из 1960. стоји „450 листова“.

у угловима јеванђелисти. На доњој корици запис. Налази се на трпези у Олтару.

109. ОПШТИ МИНЕЈ — (20×37,5), листова 250, штампан у Москви 1811. Првих осамнаест листова је у знатној мјери изгрижено од мишева. Корице су дрвене, пресвучене смеђом кожом која је по рубу орнаментисана. Све скупа црвоточно и повез искидан. Књига се затварала кожним ременима са металним плочама дјелимично искиданим.

110. ПЕНТИКОСТАР — (21×35), листова 350, штампан у Кијевско-печерској лаври 1814. На кожним корицама утиснута сцена Распећа. Књига се затвара кожним ременима са металним копчама добро очуваним.

111. МИНЕЈ за септембар — (21×32), листова 247, рукописна књига из друге половине XVII вијека. На првој страни налази се преплетна заставица геометријских форми са коларним завршецима. Писан је црним мастилом, лијепим рукописом, нема украсних иницијала осим једноставних почетних слова изведених црвеном бојом. На страници има по 27 редова. Рукопис је био повезан у кожне корице које су јако пропале. Даске испод коже су сасвим црвоточне и нагорјеле. Кожа је орнаментисана геометријским линијама и медаљонима. Први и задњи листови рукописа су јако задрљани и пропали.

112. ПЕНТИКОСТАР — (10×25), листова 427, руска штампа, почетак XIX вијека. Кожни повез добро очуван и украшен једноставним линијама. Затвара се кожним ременима са металним копчама добро очуваним. Листови су задрљани и брижљиво крпљени.

113. СЛУЖБА СВ. СПИРИДОНУ И СВ. ВЛАДИМИРУ — (16×22,5), листова 42, штампана у Венецији 1802. г. Картонски нови повез.

114. ПРАВИЛА МОЛЕБНАЈА — СРБЉАК — (14×20), листова 261, штампана 1741. г. „воепскипи Римническој“ У књизи се налазе бакрорези са портретима српских светитеља и владара. Картонски повез каснијег датума.

115. ТРЕБНИК — (13,5×8), листова 586, руска штампа, крај XVIII или почетак XIX в. Књига је јако оштећена. Кожне корице су сасвим одвојене. Једна копча од затварача је откинута, док су листови црвоточни и задрљани.

116. ДРУГИ ДИО ДОЛАСКА АНТИХРИСТА — (10×17), листова 150, руска штампа, XIX в., без почетка, картонски повез.

117. АПОСТОЛ — (24×37), листова 365, штампан у Москви 1894. г. Корице су од средњекасте коже, са представом јеванђелиста у угловима, док је у средини Дејзис у златотиску. Књига се затвара металним копчама.

118. МОЛЕБНИК — ПЈЕНИЈЕ — (16,5×20), листова 146, штампан у Москви 1814. г. Картонски повез са плишом.

119. ЈЕВАНЂЕЉЕ — (20×30), листова 31, штампано у Москви 1754. г. Нови картонски повез.

120. ПСАЛТИР — (13×19), листова 192, штампан у Београду 1857 г., листови испретурани, кожни повез.

121. НОВИ ЗАВЈЕТ — (12×19), листова 188, штампан у Москви 1867 г., картонски повез.

122. ПРАВОСЛАВНО ИСПОВЈЕДАНИЈЕ — (10×16), листова 207, руска штампа, XIX в. Листови врло исфлекани и запрљани влагом. Картонски повез.

123. МИНЕЈ за јануар — (10×17), листова 446, руска штампа, почетак XIX в. Недостаје почетак. Листови запрљани и исфлекани влагом.

124. ТРЕБНИК — (9×14), листова 214, руска штампа, XIX в., недостаје почетак и крај. Листови у средини испретурани и јако запрљани. Картонски повез са платненим хрбатом невјешто ушивени.

125. СЛУЖБА ПЕТРУ ПРВОМЕ чудотворцу цетињском од I до III — (23×29), три примјерка по 27 листова, штампана у Москви 1855. г. Један примјерак је укоричен у картонски повез са плишаним хрбатом.

125а. ОПШТА МИНЕЈА⁵² — (21×31), листова 630, штампана у Русији у XVIII в. Књига је без почетка и краја и недостаје јој повез. Листови су веома запрљани влагом и испретурани.

126. СЛУЖЕБНИК — (20×23), листова 82, штампан у Русији крајем XIX вијека. Повез од платна и плиша.

126а. ТРЕБНИК — (12×18), листова 193, штампан у Русији у XIX в. Недостају почетак и крај. Листови исфлекани. Картонски повез, црвоточан и изгрижен од мишева.

127 ЧАСЛОВАЦ — (12×18), листова 158, штампан у Русији крајем XIX вијека. Кожни изгравиран повез, општећен и невјешто крпљен. Листови запрљани.⁵³

127а. СЛУЖЕБНИК — (20×23,5), листова 209, штампан у Русији почетком XX вијека. Очуван и укоричен у платнени и плишани повез.

128. ОКТОИХ—ТРИОТ—ТРЕБНИК — (15×22), страница 230, крај XIX вијека. Запрљан и општећен.

128а. СЛУЖЕБНИК — (23×23), листова 249, штампан у Москви 1901. г. Плишани повез. Неки листови брижљиво крпљени и допуњавани.

⁵² Конзерватори у Републичком заводу за заштиту споменика културе су установили следеће:

„Општи минеј под бројем 125а има још један примјерак под истим бројем“

⁵³ Конзерватори у Реп. заводу су констатовали:

„Часловац под бројем 127. има још један примјерак који се води под истим бројем“.

129. ПСАЛТИР — (10×16), листова 143, штампан у Петрограду 1897. г., платнени повез је дјелимично изгрижен од мишева.⁵⁴

129а. СЛУЖЕБНИК И МИНЕЈ — (14×21), листова 201, штампарија Божидара Вуковића. Књига је без почетка и краја. Неки листови крпљени. Кожни повез има угравиран орнаменат по рубу и у средини. Оштећен од мишева.⁵⁵

130. ПСАЛТИР—АКАТИСТ⁵⁶ — (15×20) листова 276, штампарија Божидара Вуковића. Без почетка и краја. Неки листови брижљиво крпљени и допуњавани. Књига је без повеза, раскупустана, исцијепана и веома задрљана. При крају има залијељена два листа писана руком.

130а. ПАСХАЛИЈА — (14×20), листова 97, штампана у Москви 1904. г. Нови плишани повез.

131. ПОСЛЕДОВАЊЕ ПАСХИ — (15×21), листова 93, штампано у Москви 1904. године.

132. КАНОНИК — (13×19), листова 140, штампан у Сремским Карловцима 1927. г. Платнени повез.

133. СКУП МОЛИТВИ — (12×18), листова 177 Ову књигу исписану руком саставио је Радован Врачар, парох пишчански, 1895. године.

134. ЕКЛОГИОН — грчка књига религиозне садржине, штампана 1868. г.

135. ТРЕБНИК — (17×24,5), листова 226, штампан у Сремским Карловцима 1911. г.

136. ТРЕБНИК — (9×14), листова 105, руска штампа, крај XIX вијека. Јако задрљан и неки листови исцијепани.

137. ВЕЛИКИ ТИПИК — (16×23), листова 210, штампан у XX вијеку.

138. ТИПИК — од 13 до 295 стране, без корица.

139. АКАТИСТ — од 8 до 294 стране, оштећен и задрљан.

140. ОКТОИХ — без првих и задњих страница. Дрвене корице пресвучене кожом. Јако оштећен.

141. ПЕНТИКОСТАР — рукопис са заставицама и иницијалима. Укоричен дрвеним корицама.

⁵⁴ Конзерватори у Реп. заводу су констатовали:

„У напомени инвентара стоји да књига под бројем 129. Псалтир није нађена приликом преузимања библиотеке. Међутим, књига постоји под тим бројем и са наведеним библиографским карактеристикама“.

⁵⁵ Конзерватори у Реп. заводу су констатовали:

„Служабник и минеј, који се води под бројем 129а, припада штампарији Вићенца Вуковића, а не Божидара Вуковића како се води у инвентару“

⁵⁶ Конзерватори у Републичком заводу за заштиту споменика културе у Цетињу записнички су констатовали следеће:

„Псалтир под бројем 130. у инвентару се води као издање Божидара Вуковића. Уствари ради се о највреднијој штампаној књизи Пивског манастира — Псалтиру Црнојевића, једином сачуваном примјерку у Црној Гори“

142. ПСАЛТИР — у кожном повезу. На предзадњој страни посвета исписана руком Поликарпи Гломазићу, војводи Лазару и др.

143. 25 ком. разних неидентификованих књига без почетака и крајева и без корица.⁵⁷

ИНВЕНТАР РИЗНИЦЕ МАНАСТИРА ПИВЕ

1. РУЧНИ КРСТ,⁵⁸ ливен, сребрн, позлаћен. Припадао Герасиму архијереју Нишевском.⁵⁹ Орнамент окова: плетеница и наутова гранчица. Унутрашњост крста од дрвета, на аверсу сљедећи празници: Вазнесење, Благовијести, Рођење Христово, Сретење, Смрт Богородице, Васкрсење Лазарево. На реверсу: Улазак Христа у Јерусалим, Крштење, Распеће, Преображење, Оплакивање Хрис-

⁵⁷ Конзерватори су установили да се ради о сљедећим књигама:

Под бројем 143. води се 25 комада разних неидентификованих књига фрагментовано очуваних. Међу њима идентификоване су три вриједне књиге из штампарија XVI вијека Божицара Вуковића и Јеролима Загуровића. Све књиге су обрађене и том приликом дати су и слиједећи редни бројеви.

143. Октоих — псеудооктоих Божицара Вуковића из 1570. године.

144. Псалтир, Јеролима Загуровића из 1569/70 године.

145. Псалтир Божицара Вуковића из 1519/20. године.

146. Библија, Беч, 1869. г.

147. Часловац, Београд, 1862. г.

148. Молитвеник, Руска штампа XIX в. са три листа писана руком уметнута на почетку.

149. Псалтир фрагментован, Руска штампа XIX—XX в.

150. Требник, Москва 1880. г.

151. Часловац, Београд 1871. г.

152. Требник, фрагментован, XX в.

153. Служабник, Руска штампа, крај XIX — почетак XX в.

154. Требник, Руска штампа, XIX в.

155. Псалтир, Руска штампа, фрагментован, XIX в.

156. Служабник, Руска штампа, XIX в.

157. Часловац, фрагментован, XIX в.

158. Требник, Сарајево, 1898. г.

159. Требник, Сремски Карловци, 1926. г.

160. Требник, фрагментован, писан руком од стране неког пивског свештеника у овом вијеку.

161. Псалтир, фрагментован, Руска штампа, XIX—XX в.

162. Типик, фрагментован, домаће издање XX вијека.

163. Требник и Типик, домаћа штампа, фрагментован XX, в.

164. Часловац, Љубљана, 1924. г.

165. Минеј за март, Москва, 1808. г.

166. Минеј за септембар—новембар, Руска штампа, фрагментован, XIX в.

167. Молитвеник, домаће издање, XX в.

168. Требник, Руска штампа, фрагментован, XX в.

169. Псалтир, Руска штампа, фрагментован, XIX в.

170. Црквена историја, фрагментована, домаће издање, XX в.

171. Црквена историја, фрагментована, домаће издање, XX в.“

⁵⁸ У свесци нема ријечи „ручни“.

⁵⁹ Иза ове ријечи у свесци пише: „1642. год“.

та и Силазак Христа у ад. Са стране крста цијеле фигуре 12 христових апостола. На врху крста ахат. Величина (32×11×2,5), слика 2248. Оштећење: стопа одвојена од крста.

2. РУЧНИ КРСТ из 1597 г., са натписом угребаним при врху хоризонталног крака и на нодусу дршка. Крст је дрвен са 6×6 празника на аверсу и реверсу и 4×4 завјетне сцене на бочним странама. Сцене су сљедеће: при врху Благовјести, на хоризонталном краку Преображење, Рођење Христово, Крштење, на доњем дијелу вертикалног крака је Сретење и Васкрсење Лазарево. На реверсу: Улазак Христов у Јерусалим, смрт Богородице, Крштење, Духови, Силазак у ад и Вазнесење. На бочним странама: Гостопримство Аврамово, Аврамова жртва и друге старозавјетне сцене. Оков крста је ливен, сребрн и позлаћен. Орнаменат је Четворолисни и шестолисни цвјетићи. Са једне и са друге стране крста налази се по 14 украсних каменова. На врху крста метално дугме. Држак је украшен са три нодуса. Величина (38×14×4), сл. 2239. Оштећење: дно је на два мјеста пукло и недостају четири украсна камена.

3. РУЧНИ КРСТ дрвен, окован у сребрни, позлаћени оков. Окова га мајстор златар Радојица 1623. године. На крсту су представе 14 празника Христових, са стране двије стилизоване аждаје у којима је јасеново стабло. Оков: Испод хоризонталног крака двије аждаје са уграђеним главама у сребру, орнаменат окова сребрна позлаћена жица, са бочне стране лозица са лишћем. Као украс камење у фасунгу у облику цвијета, 58 каменова зелене, плаве и црвене боје. На средини дршке тордирана сребрна жица, четири ситна камена при врху дршке. Натпис на дршци: величина (40×14×4), сл. 2237 и 2241. Оштећење: 9 украсних каменова недостаје из стопе крста.

4. РУЧНИ КРСТ дрвен, окован, сребрн, филигранска жица и плаво зелени емајл. Крст је из 1761. године, дјело монаха Викендија Пивца. На крсту је 5×5 Христових празника, рађених у техници ажурирања. Украшен је са 19 украсних каменова, од којих су 4 индијски тиркизи. Стопа округла, степеначаста, са три нодуса састављена од волута тордиране жице. На дршци се налази натпис. Са стране украс у емајлу, листићи и лала. Величина (25×8×2), сл. 2240. Оштећење: сломљен оков, стопа искривљена и један камен недостаје.

5. РУЧНИ КРСТ, дрвен, оков сребрн, позлаћен, украшен са 42 индијска тиркиза. На дрвеном дијелу приказано је са предње стране Крштење и четири јеванђелиста, а са задње стране Распеће и такође 4 јеванђелиста. На дршци је натпис из 1695. године проигумана Константина из Житомислића. Оков је украшен преплетом тордиране жице а стопа нијелом. Троуглови испуњени неправилним правоугаонцима, вел. (20×7×1,5), сл. 2244. Оштећење: горњи дио крста поломљен и причвршћен црвеним концем, недостаје 8 каменова.

6. РУЧНИ КРСТ, дрвен, окован у позлаћено сребро. С предње стране су представе Крштења, Благовијести и два јеванђелиста. Са задње стране Распеће, Обожавање крста, Оплакивање и два јеванђелиста.⁶⁰ Оков је украшен сребрном жицом и камењем у фасунгу у облику цвијета. Са бочне стране, на хоризонталном краку, налази се по један цвјетолики украс. На вертикалном краку, при дну, два испупчења састављена од тордиране жице увијене у волуцу, а при врху камен. Дршка је једноставна са два лоптаста нодуса величине (25×10×2), крст је украшен са 18 каменова црвене и зелене боје. Оштећење: недостаје дрвени дио с предње стране и оков са врха крста.

7 РУЧНИ КРСТ, дрвен, састављен од 5×5 боја. С предње стране: Крштење, са задње Распеће, а са страна допојасне фигуре светитеља. Оков сребрн, израђен са 6 сцена. Украс: танка сребрна жица таласасто постављена. Украсних каменова 13. Држак преко средине украшен плетеницом, крај дршка зарубљен чвор, са аплицираном сребрном жицом. Величина: (24×8×2). Оштећење: недостаје један камен, дивља патина.

8. РУЧНИ КРСТ, дрвен, са сценама на предњој страни Распеће и четири фигуре светитеља, на задњој Крштење, у четири одељка светачке фигуре. Оков сребрн, позлаћен, ливен у техници на пробој, цизелиран. Орнаменат окова наутов лист. С предње и са задње стране је плетеница и 30 украсних каменова. У фасунгу у облику цвијета. Величина (13×10×2,5). Оштећење: плетеница при врху скидана, дршка⁶¹ крста недостаје и 7 украсних каменова.

9. РУЧНИ КРСТ, дрвен са 6×6 представа празничних сцена од којих се могу идентификовати Крштење и два апостола, Константин и Јелена, Распеће и Оплакивање. Оков крста је сребрн, цизелиран, са стилизованим гранчицама и лишћем, 32 украсна камена, већином црвене боје. Величина (18×10,5×2,5). Оштећење: недостаје дршка и један камен.

10. РУЧНИ КРСТ, дрвен, разпознају се са предње стране сцена Крштења а са задње Распеће. Оков је сребрн, позлаћен, украшен гранулама са три украсна камена и са по четири стилизована цвјетића у сребру. Дршка је дрвена, неокована. Величина (26×10×2,5). Оштећење: крст је врло истрвен, десни крак изломљен, недостаје један сребрни цвијет.

11. РУЧНИ КРСТ, дрвен, са сценама Благовијести, Крштења, четири јеванђелиста, Силаска у ад, Распећа, Оплакивања и два

⁶⁰ У Републичком заводу конзерватори су констатовали сљедеће:

„Приликом преузимања материјала на конзервацију у једној кутији су се налазили дјелови окова књига, крстова и других предмета, који су се током времена ломили, а свештеници су их брижљиво сачували. Из тог материјала, приликом рада, извршене су максималне реконструкције и допуне предмета, о чему постоји напомена уз сваки предмет.

„Ручни крст, под бројем 6. — пронађен дио окова“.

⁶¹ Конзерватори су констатовали:

„Ручни крст, под бројем 8. — нађена и монтирана дршка“.

светитеља. Оков сребрн, позлаћен, са предње стране ливена тордирана жица и као украс три ахата. Величина (1,5×11×2,5). Оштећење: дршка је изломљена и лијеви хоризонтални крак.

12. РУЧНИ КРСТ, дрвен, рађен у ажурираној техници. С предње стране 5×5 сцена Христових празника. Оков је сребрн, са плаво зеленим емајлом, а веома фина филигранска жица образује спиларе, волуте и гранчице са стилизованим цвјетовима и веома ситним гранулама у облику гроздова; подлога је у плавом и тамно плавом емајлу. Украсних каменова има 19. Величина (23×8×2). Оштећење: недостаје стопа дршке.

13. РУЧНИ КРСТ, дрвени, мајстор Тодор, година 1809. Представе на предњој страни: Крштење, на задњој Распеће, а у квадратама Јеванђелисти. Оков сребрн, позлаћен, рађен у техници филиграна и гранулације. Украсног камена 14+2 корала. Стопа округла, ливена, са орнаментом испреплетеног лишћа и језицима. На дршци је натпис, два нодуса у филиграну и гранулацији. Са подножја крста полазе двије украсне гранчице које се завршавају цвијетом. Величина (19,3×7×1,5 cm). Оштећење: цио крст је руиниран, отпао је стилизовани лист папрати са врха крста, друга два листа на хоризонталном краку примитивно привезани жицом.

14. РУЧНИ КРСТ, дрвен, плитак рељеф са 6×6 Христових празника, фигуре прилично истрвене. Оков сребрн, у техници на пробој. Са бочне стране украшен наутовим листом, који је дотјериван руком, а напријед украс плетенице. Оков је украшен са 39 бијелих и црвених каменова. Величина (15×9,5×3). Оштећење: недостају два украсна камена, стопа, поред сцене Распећа искидана тордирана жица.

15. РУЧНИ КРСТ, дрвен, са сценом Крштења, са стране по два анђела са убрусима, при врху јеванђелист, на дну сцене оштећење. На задњој страни је Распеће, остала четири портрета светаца оштећена. Оков крста је сребрн, са троструком тордираном жицом аплицираном. Са стране је угравиран стилизован крим, а као оквир троуглови. Величина: (14×9×2,5). Оштећење: дрво труло, истрвено, на окову недостаје аплицирана жица, стопе такође нема.⁶²

16. РУЧНИ КРСТ, дрвен, плитак рељеф. С предње стране сцена Крштења, поред ње у аркадама по један анђеол, а изнад и испод по један јеванђелиста са пултом, такође у аркадама; на реверсу Распеће, лијево и десно Марија и Јован, при врху и дну један јеванђелиста. Оков ливен, сребрн, позлаћен. На предњој страни плетенице, 30 украсних каменова, 7 крупних, на врху тиркиз. Величина (14,5×10,5×2,5). Оштећење: недостаје стопа, 5 каменова и лијеви хоризонтални крак сломљен.

17. РУЧНИ КРСТ, дрвен, плитак рељеф, са сценама Крштења, анђели са убрусом, лијево од Крштења Матеј, десно Марко. На

⁶² Конзерватори су констатовали (у даљем тексту конзерватори): „Ручни крст, под бројем 15. — нађена дршка“.

задњој страни Распеће, изнад анђеолова са убрусом, испод Петар и Павле са књигама у руци, на хоризонталном краку два јеванђељиста несигнирана. Оков је ливен у техници на пробој, сребрн, позлаћен. Орнамент стилизоване валовите гранчице. Украсно камење у фасунгу у облику цвијета, бијели и црвени. Величина (12×7,5×2). Оштећење: недостају стопа и дјелови окова, остало је само 14 украсних каменова.

18. РУЧНИ КРСТ, дрвен, у плитком рељефу, фрагментован, са 6×6 Христових празника, подијељених у аркаде са тордираним стубовима и сводом — магарећа леђа (*esel-rüeken*). Оков ливен од сребра са орнаментом троструке плетенице, гравирани. Величина (11×7×1,5). Оштећење: крст је на крају изломљен и недостаје стопа.

19. РУЧНИ КРСТ, дрвен, са 6×6 сцена Празника које су веома истрвене, тако да се не могу идентификовати. Оков је у псеудофилиграну и псеудогранулацији. На врху кракова украшен је стилизованом круном у чијој се средини налази по један тиркиз. Са дна крста, са једне и са друге стране, полази по једна кита цвијећа и пружа се до хоризонталног крака. Величина (12×10×1,5). Оштећење: цио крст поломљен и примитивно везан капапом.

20. ФРАГМЕНАТ КРСТА, веома оштећен, са остацима окова. Величина (10×5,5).

21. РУЧНИ КРСТ, дрвен, са 6×6 Празника и допојасних светитељских фигура. Оков је ливен, од сребра, позлаћен, са предње стране украшен стилизованим цвјетићима и украсним камењем, свега 36 малих и 8 великих. Мали су тамно плави и црвени, а велики ахати и при крају два плава камена. Са бочне стране крста је криптограм. Дршка је једноставна са три нодуса. Величина (29×10×2,7). Оштећења нема.⁶³

22. РУЧНИ КРСТ, дрвен, пресвучен лискуном. Са предње стране дио часног крста. На дршци натпис у коме се каже да је крст Јосипов из 1770. г. Оков је од сребра, филигран, плавог емајла и бисера. Стопа је у облику цвијета, испуњена листићима у плавом емајлу, као украс још је поређано 8 црвених каменова. Нодуси на дршци су у псеудофилиграну. Од подножја крста, са једне и друге стране, налази се по једна гранчица. На крајевима хоризонталних кракова и на врху вертикалног, налази се по један стилизовани цвијет. Украсно камење има свега 41. Ниска бисера пребачена је преко крста, а по један крупнији бисер налази се на врху сваког цвијета. Са унутрашње стране стопе је запис: Рукодјела Панто. Величина (18,5×9×1,5). Оштећење: Недостаје украсни цвијет са врха крста и са једног хоризонталног крака.

⁶³ Конзерватори:

„Ручни крст, под бројем 21, у напомени инвентара недостаје“

23. РУЧНИ КРСТ, за пут, у кожној футроли. Крст је састављен од стопе сребрне, позлаћене, пресоване, резане руком са цвјетним орнаментом, дршка је од филигранна, тамно плавог и плавог емајла, дрвени дио крста је покривен листовима и оковом од филигранна. На окуву су двије аждаје украшене цвјетним орнаментом испуњеним филиграном. На хоризонталном краку су испупчења са стилизованим сребрним цвијетом. Футрола крста је кожна, пресована на средини, украшена једним крстом који излази из вазе, а изнад је стилизовано сунце, около барокни орнамент. Величина (10×10×1,5), пречник стопе 6 см, дуж. кутије 21 см. Оштећење: поломљена једна аждаја и неки комади емајла отпали.

24. ПАНАГИЈА, оков сребрн, позлаћен унутрашњи дио дрвета, затвара се квачицом. Орнамент окова: пузасти листићи поређани у два концентрична круга, на средини шестолисни цвијет. Унутрашњи дрвени дио је плитак рељеф, на једној страни Богородица Панагија, около у округлим медаљонима 12 апостолских глава. На другој половини је св. Тројица као три анђела, около 12 апостола, сигнатуре српске. Величина (7,5×7,5). Оштећење: ланчић скидан.

25. ПАНАГИЈА, округла, унутрашњост дрвена, оков сребрн, позлаћен. На средини окова отвор у коме се види дрвени дио са приказаним Дејзисом. С друге стране отвор са двијема фигурама Арханђела? На окуву орнамент спојене лале, цик-цак и кукаст поређано све у три концентрична круга. На окуву четири црвена камена са једне и са друге стране у облику крста и по 4 зрна бисера. Унутрашњи дио је у плитком рељефу, у средини Богородица Панагија са Христом и два анђела, около у кружним медаљонима пророци са својим амблемима, свега их је 14. На другој половини Гостољубље Аврамово, около у медаљонима 13 светитеља са књигом у руци. На дрвеном дијелу, с предње стране, урезани су натуралистички листови. Величина (12×12×2 см). Оштећење: поломљен оков.

26. ПАНАГИЈА, сакована у Јерусалиму 1645. г., запис словенски. Дрвени унутрашњи дио сликан: с једне стране Богородица Панагија, а са друге св. Тројица као три анђела, сигнатуре грчке. Оков сребрн, позлаћен, украшен цвјетићима, криновима преко којих је постављено украсно камење црвене и зелене боје наизмјенично поређано. На другој страни окова су цвјетићи натуралистички рађени и украсно камење. На средини мљечни камен. Величина: (12×12×2,5). Оштећење: с предње стране недостаје један камен, а са задње два; ланац имитација жице поломљен.

27. КИВОТ, сребрн, кован у облику седмокуполне кудске цркве са издуженим готским тамбурима. Апсида са аплицираним прозором решеткастим. Готски контрафори. Поред апсиде припрата израђена у облику правоугаоне грађевине нешто ниже, са

контрафорима. На броду по два прозора са сваке стране састављени од наутових листића. Ободом брода тече ланац стилизованог лотоса. Величине: дужина брода 23 sm, дужина приправе 5 sm, дужина апсиде 4 sm, висина цијелог кивота 36 sm.

28. КАДИОНИЦА, од сребра, са позлатом на стопи и поклопцу. На чаши ребра са орнаментом гранчице и цвијета лале. Поклопац украшен готским квадрифорама и грифонима. Завршава се куполом са крстом на врху. Била је троспратна, али је приликом преправке доњи дио нестао. Величине: висина 30 sm, пречник стопе 12 sm.

29. РУЧНА КАДИОНИЦА, ручка од сребра ливена, кована, чаша кадионице равна, ивица испуњена наизмјеничним цртама, испуњеним нијелом. Поклопац на два спрата, састављен од готских квадрифора и грифона. Дршка кадионице равна са траком око ивице састављеном из троуглова наизмјенично повезаних нијелом. На крају дршке глава Химере са отвореним чељустима. На средини дршке камен. Врх чаше је пирамидалан и на њему је крст. Величина: висина чаше 26, дужина дршке 26 sm.

30. ТРИКИРИОН, сребрн, позлаћен, рађен 1688.⁶⁴ године, мајстор Сава из Сарајева, поклон Вујина Драшковића, кујунџије из Сарајева. Трикирион је на четири ноге, са дугачком дршком на којој је натпис. Дуж ногу аплициране округласте жице. На њему су стилизовани цвјетићи. На врху дршке исто такав нодус из кога избијају три аждаје заврнутих репова, истакнуте главе које у чељустима држе вазу за свијећу. Главе су натуралистички дате. Величина: висина 40 sm. Крила аждаје испуњена су зеленим и плавим емајлом. Трикирион је поломљен и примитивно везан канапом.

31. ПАР РИПИДА, сребрне, позлаћене, округле, рађене 1620. године. У средини је медаљон са каменом, око њега трolist рађен у техници на пробој. Око овога круга је други са испреплијетаним листићима наута, околу стилизовани цвјетови у чијој се средини налази зелено камење. Задње стране рипида нијесу украшене, једино имају трепетљикé. Величина: 30×30 sm.

32. ЧАША, округла, с унутрашње стране обрађена. На средини ов. Сава и Стеван Немања у схимичком одијелу. Бокови украшени испреплијетаним лишћем са цвијећем, а у отвореним медаљонима шест цијелих апостолских фигура. Величина: пречник отвора 17 sm, дубина чаше 5 sm.

33. ЧАША, округла из 1773. г., монаха Јосипа из Пиве. У средини Богородица са дјететом, на боковима 12 аркада са по једним светитељем. Изнад двије аркаде годски трolist. Величина: 13,5×4 sm.

⁶⁴ Била је година 1678. У свесци пише 1688. Узео сам годину која је у свесци (попису из 1960).

34. ДИСКОС.⁶⁵

35. ДИСКОС, калај, резан, по ободу орнамент лишћа и кругова, у другом појасу листолики орнамент. Величине: 27×27 у пречнику.

36. ТАС, бакарни, калајсан, округла профилисана стопа са округлим тањиром. Орнамент стилизовано цвијеће и лишће у концентричним круговима. Величина: висина 7,8, пречник тањира 29 sm.

37. ОРАР, рађен 1683. г., поклон монаха Софронија и сина његовог Јован из Сарајева манастиру Пиви. На оба краја орнамент неправилног трапеза од легуре сребра са позлатом испуњени наутовим и пасуљевим лишћем. Рађен је у техници на пробој. Друге апликације су овалног облика, по двије са наутовим лишћем, затим полумјесецаст орнамент испуњен лалама и ружацама. Затим округла апликација, која представља св. Ђорђа на коњу како убија аждају. Затим апликација у виду крста са четири украсна камена. Све ове апликације су постављене на црвени сомот и има их: два крста, 10 апликација св. Ђорђија, 10 апликација полумјесеца, 46 апликација овалног облика. Величина: дужина орара 3 m са кићанкама на крајевима. Оштећење: сомот поцијепан и 7 апликација поломљено.

38. ПОЈАС, на црвеном сомоту поређане двоглаве аждаје од метала једна поред друге, а при крајевима аплициране по једна округла апликација св. Ђорђа на коњу како убија аждају. Копча правоугаоног облика са стилизованим орнаментом пасуљева листа. На средини тиркиз и три камена, два зелена и један црвени, са друге стране натпис и година 1730 (приложила Вујина Хаџи-лазница). Дужина појаса 105 sm. Оштећење: једна апликација св. Ђорђа поломљена.

39. ПОЈАС, на црвеној кадифи на аплицираним аждајама од сребра, позлаћеним. На крајевима копче рађене у техници на пробој. Украшен је стилизованим лишћем и са по три камена. Дужина појаса 1 m. Недостаје један камен.

40. ПОЈАС, састављен од сребрних, позлаћених покретних зглавкова мало укошених. На сваком од њих су по три цвијета. На средини појаса је плоча неправилног шестоугаоног облика са натуралистички обрађеним цвјетовима и лишћем. На средини плоче је црвени украсни камен. Крајеви појаса украшени су са једним шестоугаоником на коме је црвени украсни камен. Поред њега су два покретна чланка, затим копча са стилизованим биљним орнаментом и три црвена камена. Дужина појаса 102 sm, ширина 5 sm. Оштећење: недостаје једна копча и два зглавка. Појас је из XVIII в.

Изостављен редни број 34 и садржина текста која у свесци гласи. „Диско — сребрен без икаквог украса, по ободу тече напис. Диско је поконио митрополит смедеревски Зарија Храму св. Вазнесења архиепископије Жичке. Величина пречник 23×23 см.“

41. ПОЈАС, сребрн, позлаћен, рађен у техници савата. Састављен је од низа стилизованог цвијећа, између којих се налазе спојнице прилагођене повезивањем цвјетова у низу. Сваки цвијет подијељен је на 8 латица и на свакој лatici је по једна стилизована лала. У ширем дијелу спојнице такође је по једна лала у савату. Копча је у облику листа испуњена низом лала. Дужина: 86 sm, ширина 3,5 sm. Оштећење: недостаје један цвијет и сломљена је једна спојница.

42. ПОЈАС, састављен од низа цвјетова аплицираних и спојница на којима се налази аплициран цвијет лале. Копча је украшена са двије гранчице, на којима се поред лишћа налазе тролисни цвјетови и лале, све испуњено саватом. На задњој страни копче, у средини, трочлани цвијет лале, а око њега су по три такође лале. Појас је из XVIII вијека. Дужина појаса 102 sm, ширина 4 sm. Оштећење: дивља патина, недостају два помична дијела.

43. ПОЈАС, на кожи, са покретним правоугаоницима од сребра, позлаћеним, украшеним ромбовима. Копча украшена са два цвијета лале и трећим пластичним цвијетом лотоса. Дужина 99 sm, ширина 2,5 sm. Оштећење: недостају три покретна правоугаоника, други дио копче и поједини правоугаоници искривљени.

44. ПОЈАС, кожни, пресвучен покретним зглавковима, нешто савијеним. На сваком зглавку су по три цвијета, а на средини појаса шестострана геометријска фигура украшена ромбоидима и црвеним каменом у средини. Копча полукружног облика са урезаним листићима и три камена. Појас је из XVIII вијека. Дужина 101 sm, ширина 4 sm. Оштећење: недостаје један помични дио са каменом и три камена на копчи.

45. ПОЈАС, кожни, с аплицираним сребрним, ливеним дијелом састављеним од попречних, округлих стилизованих цвјетића, у чијој се средини налази овални украс испуњен саватом и бијелим тачкицама. Спојнице између цвјетова украшене су кругом испуњеним нијелом и бијелим тачкицама, а изнад и испод по два цвјетића и троллист. Копча је у облику урминог листа, испуњена цизелираним гранчицама на којима је шишаркаст украс, цвјетови лале, у средини ружица. Појас је из XVIII вијека. Дужина 1 m, ширина 2,5 sm.

46. ПОЈАС, састављен од зглавкова, по средини украси, при врху и при дну четворолисни цвијет, а у средини срцолики орнамент са стилизованим лотосом. На средини појаса честострана плочица на којој је исцртан, на горњој и доњој страни, лотосов цвијет. При крају појаса два зглавка, везана један према другом, а између њих ромбоид, украшен једним цвијетом. На копчи аплицирани ливени украс, испуњен цизелираним, турским преплетом, поред украса цизелирана четири наутова листића. Појас је из XVIII в. Дужина 99 sm, ширина 4 sm. Оштећење: недостаје други дио копче, а дио сребрни дио појаса захваћен је дивљом патином.

47. ПОЈАС, сатављен од зглавкова под углом. У средини на сваком зглавку по три цвијета. У средини појаса геометријска фигура украшена кукастом орнаментиком при крајевима, а у средини цизелирано пасуљево лишће. На крају појаса шестострани ливени украс у чијој се средини налази ромбоид, а у средини ромбоида крст. Копча украшена изолираним пасуљевим листовима и лалом у средини. Дужина 90 sm, ширина 4 sm. Оштећење: недостаје други дио копче и неколико зглавкова.

48. ПОЈАС, XVIII вијек, приложи Еуфимија за вријеме јеромонаха Јосифа. Састављен је од низа цвјетова, на сваком по осам равномјерно распоређених кругова, а у средини већи круг испуњен бијелим тачкицама. Између цвјетова је геометријска фигура испуњена пунктирањем и стилизованим цвјетом лале. Копча округла, на њој гранчице са пет цвјетова лале. Појас украшен саватом. На унутрашњој страни копче око цвијета, који подсећа на арабеску, натпис. Дужина појаса 86 sm, ширина 3,5 sm. Оштећење: недостаје један цвијет на средини.

49. ПОЈАС, састављен од покретних, трочланих чланака и на сваком по један лунуласт украс, испуњен саватом, око кога су тачкице а у средини полукружнићи. Остали дио чланака испуњен је лозицом с акантусовим лишћем. На средини појаса је плочица која се завршава са три полукруга и истим орнаментом као и на чланцима, а кроз средину три круга који се додирују и у њима по један шестострани цвјетић. Крајеви појаса завршавају се копчама на којима је цизелирана гранчица са стилизованим цвјетићима, који донекле подсећају на лале. У средини су аплициране пластичне лале. Појас је из почетка XVIII вијека. Дужина 91 sm, ширина 4,5 sm. Оштећење: недостаје неколико чланака.

50. ПЕТОХЉЕБНИЦА, на округлом постолу, украшеном троугловима са цртицама, стоји тањир. На тањиру, по ободу, тече запис са годином 1637 Три чаше са родским поклопцима, трикир и мали, једноставни тањирџи. Све од сребра ковано, резано. Пречник тањира је 25 sm, а висина 2,5 sm.

51. КАДИОНИЦА, из 1728. године, поклон митрополита Аксентија, рад Јована Златара из Сарајева. Сребро пресовано, техника на пробој. Чаша је подијељена траком са цвјетовима на 8 одјељака. Сваки од њих наизмјенично је испуњен по једним цвјетом. Између њих је двочлана ограда овалног облика. Са истим украсима је и поклопац, само у техници на пробој и листићима од којих је сваки други украшен цвјетићем. Недостају стопа, ланац и врх. Висина поклопца 12 sm, пречник 10 sm, пречник чаше 10 sm.

52. КАДИОНИЦА, из XVII вијека, ктитор Милан наречени Сава, монах. Стопа кадионице округла, нешто уздигнута. Чаша је равна, без украса, са натписом. Поклопац је украшен са четири кипариса, између којих је наутов лист рађен у техници на пробој. Кадионица је од сребра, позлаћена, техника на пробој и цизели-

раће. Висина 21,5 см. Оштећења: дршка дјелимично изломљена, ланци, рађени од испреплетане жице, дјелимично покидани.

53. ПУТИР, легура сребра, позлаћен, ливен, дршка са два ливена нодуса. Чаша се шири ка врху. Натпис тече са спољне стране ивице. Висина 18 см, пречник 8 см. Путир је из 1877.⁶⁶ године. Оштећење: дјелимично разлабављени завртњи који држе чашу и дршку.

54. ТРИПТИХ, путна икона, изнутра сликана, веома задрљана тако да се не могу идентификовати сцене. Са стране је оков пресвучен остацима текстила. Величина (12×11×4,5 см).

55. ТРИПТИХ, путна икона, изнутра сликана, прекривен лискуном, а изнад лискуна сребрни оков од филиграна и емајла и плочице са натписом. Триптих је руски рад из XVIII вијека. Са спољне стране остаци текстила. Цио је окован. Сликане сцене тешко се могу идентификовати. Величина (10×10×4,5 см).

56. ЗВЈЕЗДИЦА, сребрна, са молитвом, на врху крстић. Ричијери молитве су урезане. Пречник 10×10 см.

57. ЧАША, са латинским натписом. На врху поклопца лав који држи грб. Чаша је украшена барокним орнаментом, сребрна, позлаћена. Висина, без поклопца, 12 см. Пречник дна 11 см.

58. КОПЉЕ⁶⁷

59. ПАНАГИЈА, изнутра дрвена, рађена у плитком релјефу, на средини Богородица Панагија, са серафинима и херувинима. Оков је у псеудофилиграну. Величина (5,5×5 см). Оштећење: недостаје један дрвени дио. Постоји само кутија од панагије.

60. ИБРИК, бакарни, позлаћен, у техници ковања и резања. Украшен је орнаментом турског преплета, поређаним у пет појасева, између којих је листић без украса. У другом и четвртном појасу су медаљони с арабеском. Поклопац је куполаст и цизелиран. Ибрик је из XIX вијека. Висина 35 см. Оштећење: недостаје врх, позлата дјелимично скинута.

61. КАНДИЛО, од тела, ливено, са стране три пластичне фигуре птица са круном на глави. Између њих по један аплицирани цвијет. На крају кандила круг. Висина 15 см. Оштећење: недостају једна украсна птица и ланци за кандило.

62. КАНДИЛО, рађено у сребру, позлаћено, техника на пробој. Састављено је из три дијела. На сваком од њих је по једна сцена, и то: Распеће, Св. Ђорђе, Богородица Оранта, у медаљону испод ње два светитеља. Орнаментат је испреплетен наутов лист, а на шавовима по три камена. Сигнатура српска и грчка. Из XVIII вијека. Оштећење: недостаје доњи дио кандила и један камен.

63. ПОСУДА ЗА ТЕПЛОТУ, сребрна, дар Гавре Сарајевца манастиру Бањи, из XVII вијека. Посуда је у облику чаше са малом профилисаном дршком и стопом. Величина 8 см.

⁶⁶ У свесци је година у заградама са знаком питања.

⁶⁷ Изостављен редни број 58 и садржина текста која у свесци гласи: „Копље — сребро ливено са врхом од гвозђа, на крају дршке крст, дугачак 17 см“.

64. ПАНАГИЈА, дрвени дио рађен у техници ажурирања. С једне стране је Богородица Панагија и Јесејев сан. С друге стране је Јон у чељустима кита, а изнад тога је Христос Пантократор. Узани оков је од сребра са фином техником филиграна и емајлом, а као украс још три црвена камена. Ланац је од уплетене сребрне жице. Величина: (6,5×6,5), дужина ланца 31,5 sm.

65. КАНДИЛО, ливено од тела, профилисано, са валовитим орнаментом и три волуте о које је био окачен ланац. При врху стилизација пламенова. Висина 16 sm.

66. КАНДИЛО, сребрно, позлаћено, рађено у техници на пробој. При дну је крстообразни орнаменат готских цвјетова. Доњи дио кандила састављен је од готских квадрифора, а такође је и горњи дио са највише избаченим сабљастим цвијетом и на сваком врху по један камен. Кандило је из XVII вијека. Висина 14 sm, пречник отвора 9,7 sm. Оштећење: недостаје ланац.

67. КОПЧА—ПАФТА, сребрна, украшена цвјетним орнаментом по средини. Дужина обадвије пафте 27 sm.

68. КОПЧА—ПАФТА, сребрна, ливена, искуцавана. Са предње стране у средини орнаменат гранчица са три цвијета, околу цвјетићи, између којих се налази по једна пирамида. Величина једне копче је 12 sm. Оштећење: недостаје дио за качење и скидана при врху (на једној) и дивља патина на обје.

69. КОПЧА—ПАФТА, сребрна, кована, преко средине гранчица са цвијећем, а околу рубом нижу се цвјетићи. Величина једне копче је 8,5 sm. Оштећење: недостаје дио за качење.

70. КОПЧА—ПАФТА, од бронзе, ливена у техници на пробоју, из 1777, са натписом: Марија и Катица. На предњој страни стилизовани цвјетићи и по четири камена. Дужина 15 sm.

71. КОПЧА—ПАФТА, сребрна, кована, преко средине гранчица са расцвјетаним ружицама и стилизованим лалама. Величина обадвије копче 15,5 sm.

72. КАНДИЛО, од сребра, дјелимично позлаћено, рађено у техници на пробој, дизелирано. Рађено је у Сарајеву 1757 године. Састављено је из три дијела: на једном је сцена Распећа, на другом Богородица Страсна, два светитеља и на трећем Св. Ђорђе на коњу. На шавовима су по три камена — тиркиза. Орнаменат стилизовани листићи. Објешено је о три ланца, на сваком медаљон Богородице Оранте. Са дна кандила полази један украс од три ланчића, који се завршавају неправилним плочицама. Дужина 18 sm, пречник 11 sm. Кандило је висило испред иконе великих архијереја.

73. КАНДИЛО, сребрно, рађено у техници ливења. На кандилу је напис да је 1721. приложио Лазо Пејовић на манастир Пиву. Састављено је из доњег дијела украшеног звијездама, гдје је и натпис. Средњи дио је од готских тролиста, затим бифора и украсног камења, којих има 12. Дужина 20 sm, дужина ланца 34 sm, пречник отвора 9,5 sm. Кандило је висило изнад иконе св. Саве и Стевана Немање на иконостас.

74. КАНДИЛО, сребрно, позлаћено, са натписом да га је Пивском манастиру приложио Јован Марковић. Кандило је из краја XVII вијека. Подијељено је на четири дијела, рађено техником на пробој, ливено, дотјеривано руком. Кандило је радио Божичко Кујунџија. На кандилу је орнаменат лала и сцене: Распеће, два пута Св. Ђорђе како убија аждају. На саставима је украсно камење. При дну кандила је натпис. Украсних каменова има 22. Ланац је плетена жица са по једном куглицом, дугачак 23 sm. Кандило је дугачко 12,5 sm. Пречник 10 sm. Налазило се испред иконе Христа Пантократора на иконостасу.⁶⁸

75. КАНДИЛО, сребрно, позлаћено, ливено, рађено у техници на пробој. Састављено је из три хоризонтална појаса. Први појас направљен је из готских бифора, други и трећи од квадрифора. Изнад готске розете је по један камен и на неколико мјеста украсно камење. Дужина 19 sm, пречник 10 sm. Висило је поред царских двери изнад Вазнесења Богородичиног. Оштећење: поломљено на неколико мјеста и примитивно везано.

76. КАНДИЛО, сребрно, позлаћено, ливено, рађено у техници на пробој, ливено у једном комаду. Орнаменат је лозица која образује медаљоне са допојасним фигурама светаца. Фигура Христа до појаса је у средњем медаљону. На кандилу је натпис у коме је записано да је ктитор Јован Ђурић. Рађено је почетком XVII вијека. Величина 20 sm, пречник 10 sm. Налазило се изнад друге иконе Успења Богородице која није причвршћена за иконостас.

77. КАНДИЛО, сребрно, позлаћено, ливено, рађено у техници на пробој. На предњој страни Богородица Оранта у двијема аркадама, затим два светитеља, свети Ђорђе у аркади, око њега орнаменат наутовог листа, даље медаљон Христа, поред њега лозица са грочјем која прави медаљоне у којима су апостоли. Кандило је из XVII вијека, неоштећено. Величина 20 sm, пречник 6 sm, дуж. ланца 25 sm. Налазило се изнад иконе св. Ђорђа.

78. КАНДИЛО, сребрно, позлаћено, ливено у техници на пробој. Кандило је из манастира Крушедола из 1652. године. На једној страни приказана је Богородица Оранта, испод ње Христос у мандорли, затим још на два мјеста Богородица Оранта и лоза Јесејева. Кандило је дугачко 23 sm, пречник отвора 10,5 sm.

79. КАНДИЛО, сребрно, позлаћено, ливено техником на пробој. Састављено је из три дијела: Христ на крсту, Богородица Оранта, доље два светитеља и св. Ђорђе на коњу. На саставима је украсно камење. Дужина кандила 14 sm. Висило је изнад фреске св. Ђорђа на сјеверном пиластру наоса. Украсне плоче су поломљене.

80. КАНДИЛО МАЛО, сребрно, позлаћено, рађено техником на пробој. Орнаменат преплетеног лишћа и геометријских фи-

⁶⁸ Конзерватори су констатовали:

„Кандило, под бројем 74., у напомени инвентара недостаје“.

гура, све поређано у појасевима. Кандило се налази изнад фреске св. Димитрија на јужном пиластру наоса.⁶⁹

81. КАНДИЛО, сребрно, позлаћено, састављено међусобно од плочица спојених по ширини. Свака плочица је испуњена кружницама у филиграну и са по једним крупним каменом црвене и зелене боје, изнад којих су три ситна каменчића. Свега има 7 плочица. На крајевима висе трепетљике. Доњи дио кандила рађен је у техници на пробој, пресован је у облику листића чија је средина испуњена ромбом. Кандило је некад другојачије изгледало и плочице су накнадно додате. Дужина 15 cm, ширина 9,5 cm. Недостаје неколико трепетљика.

⁶⁹ Конзерватори су констатовали:

„Кандило, под бројем 80., у напомени инвентара недостаје“.

Конзерватори су констатовали и следеће:

„Остатак металног материјала који се није могао реконструисати, а није евидентиран, је слиједећи:

1. Стопа, дршка и два привјеска — дјелови крста — сребро, позлата са раскошном филигранском мрежом, очувана два зрнца бисера.
2. Шест свernih декоративних сребрних, позлаћених дугмади или декоративних дјелова — три лоптаста, три дугуљаста. На дугуљастим сачувана два украсна камена.
3. Дио крста — стопа, ручка и нодус, сребро, позлата. А. Стопа украшена са пет тиркиза и пет имитација граната. На проширењу дршке је очуван један тиркиз и једна имитација граната. На дршци запис: „овај крст јеромонаха Атанасија Манастир Пива у лето седмо Петар“ Б. Јабука има 11 тиркиза и три имитације граната.
4. Дршка од крста, сребро, профилисана са јабуком.
5. Стопа и дршка од крста, по средини украс у виду плетенице. Стопа позлаћена. Запис: „овај крст писа Обрад оцу и матери за душу у Манастир Пиву“.
6. Копче од књиге, сребро, позлата, богато орнаментисано.
7. Стопа и дршка од крста, сребро, профилиција. Запис на дршци: „овај крст приложи Сава и Настасија у Манастир Пиву за душу“.
8. Копље, сјечиво — гвожђе, дршка — месинг.
9. Дјелови окова крста (3 ком.), сребро, два са позлатом.
10. Дјелови окова књига, сребро, позлата, орнаментисано, 7 комада.
11. Дјелови кандила — алке за качење, ланци и прапорци, сребро, бакар, 4 комада.
12. Апликације — два овална медаљона са прозрачним стаклом. Једна апликација са филиграном и украсним камењем, 4 ком. камења.
13. Разни прапорци, дугмићи, сребро, позлата, разне величине и израде, 12 ком.
14. Пафта — копча, бакар, посребрена, позлаћена, нијело, 1 комад.
15. Разни новчићи предратне Југославије, 16 ком.
16. Декоративни дјелови разних предмета, 50 ком.
17. Дјелови полиелеја — свијећњака, бронза, посребрена, 3 ком.
18. Украси од седефа, 6 ком.
19. Разни каменчићи, 16. ком., 10 фрагментованих и 132 каменчића исте фактуре, глазирани, непознатог поријекла, од којих је један већи.
20. Дјелови појаса, сребро, позлата, 48 ком.
21. Дјелови појаса, сребро, позлата, 58 ком.
22. Фрагменти разних појасева, 6 ком.
23. Дјелови окова са икона, сребро, позлата, 8 ком“.

82. КАНДИЛО, сребрно, састављено из три дијела, при дну висе трепетљике у облику орцоликог лишћа. На њему су сљедеће сцене. Распеће, Богородица Оранта и два светитеља, Св. Ђорђе на коњу. На спојевима се налазе по три украсна камена. На ланцу ливене главе серафима. Дужина 14 sm. Кандило се налази изнад часне трпезе. Недостају неке трепетљике.

83. ПУТИР, велик, ливен, сребрн, позлаћен, састављен из стопе у облику цвијета, на свакој латици по један медаљон. Рађен у техници на пробој, са наутовим листом. Дршка је профилирана. Нодус крушкастог облика испуњен наутовим лишћем и цвјетовима. На чаши су аплицирани медаљони у облику кипариса са украсним каменом у средини. У посебним медаљонима су амблеми четворице јеванђелиста, испод сваког од њих је камен и лист лале. С унутрашње стране стопе је натпис са годином 1590. Висина чаше 24 sm, пречник отвора 11 sm.

ИКОНЕ

84. ДВОСТРУКА ПРАЗНИЧНА ИКОНА, с једне стране је Вазнесење Христово, а на другој Силазак св. Духа. Вазнесење: Христос у мандорли, кога придржавају четири анђела, лебди изнад каменог пејзажа. Испод њега Богородица стоји на подложнику, лијево и десно од ње два арханђела са рукама подигнутим у вис и по шест апостола са сваке стране. Боје: златна основа, мандорла тамно плава, затим црвена, мрка, маслинасто зелена. Сигнатуре српске. Силазак св. Духа: основа је златна, архитектура маслинасто зелена са црвеним кровом, драперије апостола су у црвеним, мрким и мрко зеленим одеждама. Испод њих космом. Сигнатуре српске. Величина $42,5 \times 31,5 \times 3,5$. Оштећење: потребно је чишћење, јер је измазана воском, а има и механичких оштећења.

85. ДВОСТРУКА ПРАЗНИЧНА ИКОНА, Распеће и Васкрсење (Силазак Христа у ад). Распеће: позадина златна, архитектура свијетло плава, група жена у тамно зеленим, црвеним и пурпурним драперијама. Преовладава зеленкасто плава и смеђа боја. С друге стране је Силазак у ад: златна позадина, преовлађују тамно плава и зелена боја с акцентима црвеног на хаљинама. Величина $43 \times 32 \times 3$ sm. Оштећење: на Силаску у ад су читаве наслаге воска, боја је на извјесним мјестима поткоружена; на Распећу механичка оштећења, боја на неким мјестима скинута, остаци воска. Обије сцене су у врло лошем стању.

86. ДВОСТРУКА ПРАЗНИЧНА ИКОНА, са сценама рођења Богородице и Ваведења. Позадина је златна, архитектура маслинасто зелена и смеђа, драперије црвене. На Ваведењу боје су сива, плава, смеђа архитектура и црвени акценти на драперијама. Величина $43 \times 31 \times 3$ sm. Оштећење: Рођење Богородице на два мјеста скинута боја, у Ваведењу већа механичка оштећења гдје је боја потпуно скинута.

87 ДВОСТРУКА ПРАЗНИЧНА ИКОНА, са сценама Васкрсења Лазаревог и Цвијети. Сигнатура српска. Сликано на златној основи. Архитектура маслинасто зелена, планине смеђе боје, драперија црвена и зелена. Величина $43 \times 32 \times 3$ cm. Икона је на једном крају са обије стране напукла.

88. ДВОСТРУКА ПРАЗНИЧНА ИКОНА, са сценама преображења Христовог и смрти Богородице. Сигнатура српска. Преображење: златна основа, на средини фигура Христа у мандорли; преовлађују смеђа боја са вегетацијом и по неким црвеним акцентом. Друга сцена је на златној основи, смеђа архитектура са помало зеленим крововима, драперије тамно зелене, смеђе и црвене. Величина $42 \times 33 \times 3$ cm. Оштећења: на икони Смрт Богородице су велика оштећења, на многим мјестима скинута боја, цијела икона зашрљана воском. Преображење је у нешто бољем стању.

89. ДВОСТРУКА ПРАЗНИЧНА ИКОНА, са сценама Рођења Христовог и Крштења. Рођење: златна основа, планине смеђе, остале боје црвена, блиједо и тамно зелена и мрка. Крштење: златна основа, драперије зелене и црвене, планине смеђе. Величина: $43 \times 32 \times 3$ cm. Боја мјестимично изгребана и поткоружена, дрво испуцало на неколико мјеста и са једне стране нагорјело.

90. ДВОСТРУКА ПРАЗНИЧНА ИКОНА, са сценама Благовијести и Сретења. Благовијести: златна основа, смеђа архитектура, зелени и црвени кров, драперија зелена, браон, црвена. Сретење: златна основа, смеђа архитектура, црвени акценти наглашени. Величина: $43 \times 32 \times 3$ cm. Оштећења: дрво напукло на два мјеста при дну, боја мјестимично скинута, негдје савим изгребана.

91. ИКОНА УСПЕЊА БОГОРОДИЦЕ, италокридска, златна позадина, грчка сигнатура. Боје: тамне монохромне, смеђа, златна, браон, маслинаста и зелена. Величина: $33 \times 27 \times 2,5$ cm. Слика број 1118. Оштећење: икона је прљава, боја попуцала, изгребана, дрво попуцало на извјесним мјестима црвоточина.

92. ИКОНА СИЛАЗАК У АД,⁷⁰ окована, платном обложена, са записом који је избрисан. Сигнатура српска. Величина $31,5 \times 8 \times 3,5$ cm. Оштећење: веома прљава, на неким мјестима боја попуцала и потпуно огуљена, оков је дјелимично сачуван, црвоточна.

93. ИКОНА УСПЕЊА БОГОРОДИЦЕ, празнична икона, грчке сигнатуре, икона је из 1709. године, златна основа, остале боје су: маслинасто зелена, црвенкасто смеђа, црвена, зелена и лила. Величина: $57 \times 45 \times 2,5$ cm. Оштећење: икона је прљава, са механичким оштећењима, на извјесним мјестима потпуно скинута боја, попуцала, поткоружена, десни горњи угао иконе поломљен, црвоточан.

⁷⁰ Конзерватори су констатовали:

„Икона, силазак у ад под бројем 92, имала је накнадни оков, који је приликом конзервације скинут“.

94. ИКОНА БОГОРОДИЦЕ УМИЉЕНИЈА, окована у сребро, позлаћен оков са готским орнаментом тролиста и стилизованом лозицом лишћа и цвијећа. На икони су грчке сигнатуре. Боје: златна, свијетло и тамно смеђа, мрка. Изнад иконе је равна плоча украшена стилизованим крстастим цвјетним орнаментом, а изнад седам каменова, од којих су средњи највећи, имитација аметиста и опала. Величина: $28 \times 21 \times 4$ sm. Оштећење: плоча је поломљена са десне стране, боја је мјестимично отпала и избрисана.

95. ИКОНА БОГОРОДИЦЕ УМИЉЕНИЈА, на златној основи Богородица у црвеној хаљини са Христом приљубљеним уз лице и са два анђела у лијевом и десном горњем дијелу иконе, који придржавају Богородичину круну. Ореоли по ободу украшени цвјетићима. Величина $29,5 \times 23 \times 2$ sm. Оштећења: икона је прљава, са механичким оштећењима, на извјесним мјестима боја је избрисана, у доњем лијевом углу дрво напукло са обадвије стране, црвоточна.

96. ИКОНА СВ. БОРБЕ УБИЈА АЖДАЈУ, маслинасто зелена основа, остале боје: црвена, жућкаста, смеђа и зелена. Величина: $31 \times 24 \times 3$ sm. Оштећења: икона је прљава, на извјесним мјестима боја потпуно окинута, црвоточна.

97. КРИЛАТИ СВ. ЈОВАН, са својом главом. Руска икона. По рубу оквира насликана лозица од лишћа, тамно зелене боје. Остале боје на икони су: основа златна, црвена, мрка, маслинасто зелена. Величина: $32 \times 28 \times 4$ sm. Оштећења: икона је упропашћена у горњем дијелу, боја сасвим отпала, преко средине напукла, црвоточна.

98. ХОРОС — БОГОРОДИЧИНО КОЛО, састављено од 10 полукружних дјелова и 11 спојница које су по средини округле, а при крајевима издужене у правоугаоник. На горњем дијелу хороса штапови за цвијеће. Хорос је интарзиран са спољне стране кошћу и црвеним минијумом. Орнамент је на сваком дијелу друкчији, преовлађује троугао спојен у розете, правилне геометријске фигуре које испуњавају читаву површину. С унутрашње стране хорос је бојен, донекле подражава спољни орнамент. Три дијела хороса, према олтару окренути су интарзирани дјелови изнутра. На хоросу је запис: (1601 год.).⁷¹

98а: На хоросу су биле окачене иконе, данас их има само 5. Као украс постоје и три окована нојева јаја. Ширина украшене даске је 12 sm.⁷²

99. ЕПИСКОПСКИ СТО, ораховина, интарзиран са кошћу, минијумом и са црним плочицама. Орнамент дванаестострука звијезда, на врху пријестола испуњена стилизованим цвјетићима, шест звијезда, сунцем и мјесецем. Токарени дјелови бојени црв-

⁷¹ Запис у транскрипцији гласи: „Сије хорос гради се ва љето 7109“.

⁷² Текст под редним бројем 98а у свесци није посебно означен са редним бројем 98а већ се наставља на предходни.

ном, зеленом и жутом бојом. Стране пријестола такође бојене, док је ивица интарзирана. Дужина стола је 177 sm, дужина страна 133 sm, дужина наслона 138 sm. Оштећење: интарзирани дјелови испуцали, на неким мјестима недостају украсни каменчићи.

100. ВРАТА НАОСА, ораховина, интарзија кости. Крило врата подијељено у три појаса. У првом појасу је крст са криптограмом, поред горњег хоризонталног крака крста сунце и мјесец, испод тога двије звијезде, на дну крста копље и спужва. Испод крста Адамова лобања. Са подножја крста пролазе двије границе са стилизованим лалама и ружицама, поред крста двије змије — чувари крста. У другом појасу је ваза — дрво живота — из које избијају гранчице са цвјетовима лала и двије змије. У трећем појасу је велика розета испуњена цвјетићима. Сва три дијела међусобно су спојена покретним стубићима од кости. Ивицом су поређани шестокраки цвјетићи састављени из интарзираних троуглова. Друго крило врата је слично, извјесна је разлика у првом и другом појасу. Величина: дужина врата два метра, ширина 52 sm.

101. СТО,⁷³ дрвен, бојен, састављен са стране из три токарена дијела. Наслон из четири дијела на чијој се средини налази слика розета и два цвијета каранфила. Величина цијелог стола 150 sm, а страна 123 sm. Још једна дрвена столица, без икаквог украса, цијела дужина 135 sm.

102. ДВА МЕРМЕРНА СВИЈЕЋЊАКА, постаменат је састављен од четири лавље главе, стуб састављен из профилисаног, канелираног округлог и зарубљеног чвора који се смјењују један за другим. Величина 170 sm.

103. ДВА СРЕБРНА СВИЈЕЋЊАКА, ливена, на стопи запис да их је поклонио 1911. године за душу Лазара Сочице његов син Мујо. Дужина 150 sm.

104. НАЛОЊ, сликани, са предње стране на дрвету црвенкаста лозица с акантусовим и храстовим лишћем. Предњи дио је од шест токалних дјелова. Основа је тамно зелена. Цио налоњ је био прекривен пресованом кожом са златом и бојом из XVII вијека.

105. ОКОВАНА ИКОНА, са арханђелом Стефаном, св. Николом и св. Ђорђем. Основа је зелена, црвена и златна драперија. Величина 28,5×2×3 sm. Оштећења: прљава, механичка оштећења, оков поломљен, позлата скинута.

106. ИКОНА СВ. НИКОЛЕ, зелена основа до пола, друга половина мрко плава, остале боје: браон, жута, бијела и зелена. Величина: 73×55×3 sm. Оштећења: икона је прљава, боја на неким мјестима дигнута или избрисана.

⁷³ Конзерватори су констатовали:

„Сто, под бројем 101, није донешен у Завод на конзервацију, већ је остао у Пиви“.

ТЕКСТИЛ

- 107 ДАРАК,⁷⁴ од броката, свијетло плаве боје, са жутим флоралним орнаментом, по рубу ресе од срме. Величина 40×40 sm.
108. ДАРАК, од ружичастог броката, са везеном бордуром од срме по ивици. Величина 39×39 sm.
109. АЕР, од зеленог платна, на средини квадрат од штрафтасте свиле (љубичасте и жуте), подложен је плавим платном. Величина 38×38,5 sm.
110. АЕР, од љубичастог и златног броката. Величина 52×58 sm.
112. ПАР НАРУКВИЦА, од свиленог броката, црвене, жуте и бијеле боје са ливеним металним копчама. Једна плоча је комплетна, а на другој недостају четири копче. Дуж. 15 sm.
111. ПАР НАРУКВИЦА, од броката (штрафтасте, жуте и љубичасте са златним платном). Дуж. 19 sm.
113. ПАР НАРУКВИЦА, од свиленог броката, састављен од различитих парчића. Дуж. 16,5 sm.
114. ПАР НАРУКВИЦА, од плавог, свиленог броката са сребрним везом. Дуж. 23 sm.
115. ПАР НАРУКВИЦА, од црвеног атласа са жутим нашивеним крстом. На оба двијема су три пара металних копчи. Дуж. 25 sm.
116. ПАР НАРУКВИЦА, од свиленог броката, бијелог и љубичастог, са плавим и жуто зеленим цвијећем. Подложен је љубичастом свилом. Дуж. 18 sm.
- 117 ПАР НАРУКВИЦА, од црвене кадифе, са жутом подлогом. На једној два пара копчи, а на другој један недостаје. Дуж. 24 sm.
118. ПАР НАРУКВИЦА, од плавог броката, са жутим рубом и сребрним везом. Дуж. 23 sm.
119. ЈЕДНА НАРУКВИЦА, од бордо атласа, са жутим крстом и сребрним сујташом при рубу. Дуж. 21 sm.
120. ЈЕДНА НАРУКВИЦА, од рупичастог атласа, извезена сребрном жицом, флорални орнаменат, а у средини представа анђела. Дуж. 17 sm.
121. ЈЕДНА НАРУКВИЦА, од сивог броката, проткана сивом свилом и сребрном жицом. Дуж. 19 sm.
122. ЈЕДНА НАРУКВИЦА, од жућкасте кадифе, са цвјетићима, сребрним крстом на средини и сребрним везом на крају руба. Дуж. 21 sm.
123. ЈЕДНА НАРУКВИЦА, од црвеног плиша, дугачка 19 sm.

⁷⁴ Конзерватори су констатовали:

„Дарак, под бројем 107., пронађен још један дарак са ознаком истог броја“.

124. ЈЕДНА НАРУКВИЦА, од сребрног бруката са извезеним цвијећем црвене, жуте и тамно плаве боје. Дуж. 19 sm.

125. ЈЕДНА НАРУКВИЦА, од црвеног плиша, без украса, оштећена. Дуж. 35 sm.

126. ФРАГМЕНТИ (парчад текстила): а) два комада сребрног бруката са китама цвијећа у боји; б) два комада сребрног бруката са љубичастим цвијећем; ц) комад сребрног веза на зеленом атласу.

127. ЕПИТРАХИЉ, од љубичастог бруката, проткан златном орнаментиком флоралне природе, са четири нашивена сребрна крста, окрпљен. Вел. 140×24 sm.

128. ЕПИТРАХИЉ, црвени брукат, проткан златом, орнаментика флоралне природе, састављен из више дјелова. Вел. 130×25 sm.

129. ЕПИТРАХИЉ, од жутог атласа, са три нашивена бијела крста и 9 сребрних дугмади на крајевима, четири кићанке од разнобојне свиле. Вел. 134×28,5 sm.

130. ЕПИТРАХИЉ, од ружичастог, изблиједјелог атласа, са три нашивена крста жуте боје, напријед ливена метална плоча, на крају три кићанке. Вел. 135×27 sm.

131. ЕПИТРАХИЉ, од жутог, свиленог бруката, протканог златним флоралним орнаментом, 9 ливених металних дугмади. На врату поцијепан. На крају четири кићанке од разнобојне свиле.

132. ЕПИТРАХИЉ, жути, свилени брукат, изгрижен од мољаца на неколико мјеста, са три везена зелена крста. Вел. 134×24 sm.

133. ЕПИТРАХИЉ, жути атлас без украса, са 9 месинганих дугмади, три свилене кићанке, четврта недостаје, исфлекан и изгрижен од мољаца.

134. ЕПИТРАХИЉ, тамно љубичасти брукат проткан златом, орнаментика флорална, са два нашивена крста од свиленог и позлаћеног конца. На врату изцијепан. Вел. 130×24 sm.

135. ЕПИТРАХИЉ, плави атлас, са нашивеним крстовима везеним сребрном жицом, свиленим концем, на тамно љубичастом атласу. На њима извезена три јеванђелиста. Први је јако оштећен, а на друга два су представљени Марко и Јован. Око врата, извезен на нашивеном парчету, Христос. Позади је натпис на платну, којим је епитрахил подложен, на коме пише да га је Јосипу Пивцу поклонио Стефан Хаџић 1775. године. Вел. 146×26,5 sm.

136. ЕПИТРАХИЉ, ружичаст брукат са нашивцима жутог бруката, прљав и упропаћен.

137. ЕПИТРАХИЉ, љубичаст атлас, везен сребрном жицом, орнаментика флорална, са представом светитеља. Четири у дугуљастим медаљонима и четири у аркадама. Оштећен и искрзан, из XVIII в. Вел. 144×29 sm.

138. ЕПИТРАХИЉ, љубичасти брукат проткан златом, са четири нашивена крста, закрпљен, исфлекан, при дну украса китњасте позлаћене жице. Величина 124×25 sm.

139. ЕПИТРАХИЉ, љубичаст, свилен брокат, проткан златом. Орнаментика флорална, три метална дугмета, два нашивена крста, на крају 7 свилених кићанки. Вел. 124×25 sm.

140. ЕПИТРАХИЉ, љубичаст, свилен брокат, проткан златом и бијелом свилом, орнаментика флорална, три нашивена крста од жутог атласа, на крају три кићанке, једна оштећена. Вел. 130×25 sm.

141. ЕПИТРАХИЉ, памучно, штрафтасто платно, љубичасто, са три нашивена крста. Вел. 130×24 sm.

142. ЕПИТРАХИЉ, жути, свилени брокат, проткан црном и бијелом свилом, са 5 кићанки на крају од свиле. Горњи дио закрпљен. Вел. 136×26 sm.

143. ЕПИТРАХИЉ, жути брокат, кончани, проткан сребрном жицом и жутом свилом. На крају три кићанке. Вел. 112×25 sm.

144. ЕПИТРАХИЉ, ружичасти брокат, проткан златном жицом, са једним нашивеним крстом од жутог атласа и три кићанке. Вел. 137×25 sm.

145. ЕПИТРАХИЉ, зелена свилена тканина, без украса, врло оштећен, поцијепан. Вел. 126×35 sm.

146. ЕПИТРАХИЉ, црвена тканина са нашивеним крстовима и рубом од жуте бортне. Врло оштећен, прљав и поцијепан. Вел. 130×27 sm.

147. ЕПИТРАХИЉ, штрафтаст атлас љубичасте, жуте и зелене боје, са нашивеним плавим крстовима. Вел. $130 \times 23,5$ sm.

148. ЕПИТРАХИЉ, жути свилени брокат, проткан бијелом и зеленом бојом са нашивеним зеленим крстовима. Вел. 138×29 sm.

149. ЕПИТРАХИЉ, зелени брокат проткан свилом. Вел. 125×25 sm.

150. ЕПИТРАХИЉ, од жутог свиленог броката, проткан свиленом жицом, са нашивеним крстовима од броката протканом златом. Вел. 125×27 sm.

151. ОРАЈ, жути, свилени брокат, проткан сивим концем, флорални орнамент. Вел. $266 \times 13,5$ sm.

152. ЕПИСКОПСКИ ОМОФОР, дугачак 3 m и $80 \text{ sm} \times 28 \text{ sm}$, од бијелог атласа, са нашивеним крстовима, извезеним представама светитеља: Јован Златоусти, св. Григорије, св. Василије и св. Никола. У средини крст са криптограмом и кићанкама од жуте, зелене и браон свиле. Потиче из XVI или XVII вијека.

153. ОРАЈ, од црвеног атласа, бијеле штрафте са нашивеним штрафтама. Вел. 370×19 sm.

154. ОМОФОР, од бијелог атласа, са нашивеним крстовима од ружичастоблиједе свиле и 17 кићанки. Вел. 475×34 sm.

155. ФЕЛОН, тафт проткан разнобојном свилом, вјенчићима од цвијећа, при рубу широка трака, проткана златом. Око врата поцијепан. Дуж. 140 sm.

156. СТИХАР,⁷⁵ свилени зелени тафт, проткан букетима цвијећа, црвене, црне и зелене боје. Око врата бортна од позлаћеног конца и златне жице. Дуж. 135 см.

157. САКОС, зелени атлас, извезен бијелом свилом и златном жицом (донијет је из Хиландара, донио га Теодосије Сочица). Оштећен, поцијепан и искрзан.

158. ФЕЛОН,⁷⁶ од памучног броката, плав, проткан бијелом и жутом свилом, по рубу широка трака од жућкастог тафта. Исфлекан и поцијепан. Дуж. 125 см.

159. САКОС,⁷⁷ бијели тафт, везен крупним цвјетовима у зеленој, жутој и љубичастој и златној боји, са 40 кићанки од разнобојне свиле, 10 дугмади у виду прапораца. Дуж. 130 см.

160. СТИХАР, љубичасти брокат проткан сребрном и златном чипком, која чини крупне цвјетове, 22 кићанке, зелене и плаве боје. Дуж. 130 см.

161. ОРИЈЕНТАЛНА ХАЉИНА, турска свила, љубичаста, са жутиим каранфилима, стилизованим, у средини медаљони од плавог и сребрног конца (XVII вијек). Дуж. 157 см.

162. АЕР,⁷⁸ са крстом и криптограмом, два херувима, везен на црвеној свили, бордура зелена, проткан жутиим концем, поруб плави и зелени. Прљав и поцијепан. Вел. 90×80 см.

163. ПЛАШТАНИЦА, сликана, Христос завезаних руку, са стране сцене мучења, боја тамно црвена, плава, грчка сигнатура, оштећена, боја скинута.

164. ИКОНА НА ПРЕСОВАНОЈ КОЖИ,⁷⁹ са ликом Христа на крсту, упропашћена, основа смеђа, зелена, црвена и лила боја преовлађују.

165. ЈЕДНА НАРУКВИЦА, од ружичастог сатена, везена сребрним концем. На средини Богородица са стилизованим цвијећем и лишћем околу. Вез из XVIII вијека. Вел. 17 см.

166. ПОКРИВАЧ, везен златним концем, на средини ваза са цвијећем, околу бортна од свиленог конца, са спољне стране прљав и оштећен, постава поцијепана. Вел. 105×87 см.

167. ОКРУГАО СТОЛЊАК, на средини метална апликација св. Ђорђа како убија аждају, са стране три металне апликације у облику крста. Изгледа да је све скинуто са неког омофора. 45 кићанки. Са задње стране натпис мастилом да га је приложио монах Софроније са сином Јованом. Вел. 55×75 см.

⁷⁵ У свесци пише мјесто СТИХАР — ФЕЛОН.

⁷⁶ У свесци пише САКОС.

⁷⁷ У свесци пише последије ријечи Сакос? а у заградама Стихар.

⁷⁸ У свесци пише „Воздух“, а касније додата ријеч „АФР“

⁷⁹ Конзерватори су констатовали:

„Икона на пресованој кожи, под бројем 164., у напомени инвентара стоји да није пронађена приликом преузимања материјала“.

168. ЗАВЈЕСА, састављена од неколико комада, у средини црвена, плава, жута и зелена. Орнаменат стилизован. Ширина 270 см.

169. КОЖА ПРЕСОВАНА, бојена, са орнаментом крупног цвијећа и комад коже, налази се на налоњу. Вел. 56×49 см.

170. СТИХАР, од бордо броката.

171. СТИХАР, од бордо броката са жутим оковратником.

172. ФЕЛОН, од црвеног броката, са флоралним орнаментом у жутој боји.

173. ФЕЛОН, од црвеног броката, са утканом златном жицом.

174. СТИХАР, од црвеног платна, са жутим рубом.

175. ЕПИТРАХИЉ, од зеленог платна.

176. ФЕЛОН, од зеленог броката.

177. ФЕЛОН, од свијетло плавог атласа.

178. СТИХАР, од мрко зелене свиле.

179. ЕПИТРАХИЉ, од црвеног броката.

180. ПРАВОУГАОНИ СТОЛЊАК, од црног платна са нашивеним бијелим крстом на средини.

181. СТОЛЊАК, од жуте свиле са подлогом од црвеног платна.

182. СТОЛЊАК, од плавог броката.

183. СТОЛЊАК, од зеленог броката.

184. СТОЛЊАК, од свијетло плаве свиле.

185. СТОЛЊАК, од свијетло жутог броката, подложен плавим платном.

186. СТОЛЊАК, од свијетло жутог броката подложен плавим платном.

187. СТОЛЊАК, од црне свиле, са жуто извезеним натписом и у средини извезен цвијет.

188. ПЛАШТАНИЦА, од жутог броката, са црвеним орнаментима. У средини слика на платну: Полагање Христа у гроб, у угловима јеванђелисти.

189. НАДБЕДРЕНИК, од црвеног платна, са жутом бордуrom.

190. НАДБЕДРЕНИК, од црвеног броката.

191. АЕР, од зеленог броката, на средини крст.

192. ПОЈАС, од црвеног броката.

193. ЕПИТРАХИЉ, од зелене свиле, подложен плавим платном.

194. ПОЈАС, од црвеног броката, са жутом бордуrom.

195. ПОЈАС, од зеленог броката.

196. ПОЈАС, од црвеног броката.

197. АЕР, од плавог броката.

198. АЕР, од зеленог броката.

199. ПЛАШТАНИЦА, од бијелог платна, везена памучним концем, са жутим крстом, дар из 1958. г.

200. АЕР, од броката са стилизованим орнаментима.

201. АЕР, од атласа, љубичасто плаве боје.
 202. ФРАГМЕНАТ текстила.
 203. ПЛАШТАНИЦА, од црвене свиле, са Христом, са платненом подлогом.
 204. ФРАГМЕНТОВАН СТОЉЊАК, од атласа.
 205. НАРУКВИЦА, од жутог броката (пар).
 206. ПАР НАРУКВИЦА, од црвеног броката.
 207. ПАР НАРУКВИЦА, од зеленог атласа.
 208. ПАР НАРУКВИЦА, од зелено жутог броката.
 209. ДАРАК, од зеленог атласа.
 210. ДАРАК, од платна, извезен златном и сребрном жицом.
 211. ДАРАК, од платна, извезен златном и сребрном жицом.
 212. ДАРАК, од плаво зеленог атласа.⁸⁰
 213. ИКОНА, са представом светитеља у два реда, између них је натпис: Патријарху пећком Арсенију, Митрополит захумски Аксентије. Златна позадина, у првом реду Богородица, Христос, св. Јован и два светитеља, у другом четири света оца. Боје: мрка, црвенкасто смеђа и зеленкасто смеђа. Вел. 37,5×29,5 sm.
 214. ИКОНА СВЕТОГА ЂОРЂА СА ЖИТИЈЕМ,⁸¹ натпис нечитак, у средини сцена св. Ђорђа како убија аждају, околу легенда о животу св. Ђорђа. Боје: златна позадина, црвена и свијетло смеђа. Вел. 52×43 sm. Оштећење: црвоточна, прљава, са механичким оштећењима.
 215. ИКОНА БОГОРОДИЦЕ СА ХРИСТОМ,⁸² црвена основа,

⁸⁰ Конзерватори су констатовали:

„Поред инвентарисаног текстила из Манастира Пиве је преузет и дио текстила, без споменичне вриједности, који је био такође конзерваторски третиран. Инвентарски бројеви тог материјала дати су у наставку.

278. Фелон, плави брокат.

279. Епитрахиљ, плави брокат.

280. Појас, плави брокат.

281. Дарак, плави брокат.

282. Стољњак, црвени памучни брокат.

283. Стољњак, црвени атлас, жути крст.

284. Завјеса, жути брокат, опшивена розим и плавим ресама.

285. Завјеса, рози брокат, плава постава.

286. Фрагмент тканине, жути брокат, ситно цвјетни брокат.

287. Завјеса, жути памучни брокат.

288. Завјеса (пар), жути брокат, цвјетни дезен.

Овај текстил дошао је у Завод спакован у једној дрвеној скрињи, богато изрезбареној. Скриња представља вриједан примјерак етнографског карактера. У инвентару Манастира Пиве нема података о њој. Скриња ће бити накондно конзервирана и враћена Манастиру Пиви“

⁸¹ Конзерватори су констатовали:

„Икона св. Ђорђа са житијем, под бројем 214, у напомени инвентара је назначено да није пронађена приликом преузимања фонда. Међутим, икона се налази у фонду пивских икона“

⁸² Конзерватори су констатовали:

„Икона Богородице са Христом, под бројем 215., не постоји у датом опису. Заправо, опис одговара већ инвентарисаној икони Богородице са Христом под бројем 236., чак и оштећења су идентична, једино се димензије не подударају.

изнад глава тамно плава боја. Хитон и химатион црвени. Христос је у смеђем хитону. Натпис нечитак, писан крупним словима при дну. Вел. 70×51 cm. Напукла на три мјеста.

216. ИКОНА У ОБЛИКУ ДИПТИХА, на једној је Христос са два анђела са стране, поред њега друга два сасвим оштећена. Изгледа да су боје биле: зелена, плава и црвена. Диптих се не савија. Вел. 43×61 cm. Веома оштећена, црвоточна и прљава.

217. ПЕЧАТ, округло са Богородицом на пријестолу, поред ње два анђела, са стране пет светитељских глава. На печату је запис да је печат манастира Пиве храма Успенија Богородице из XVIII вијека. Пречник 5×5 cm.

218. ТРИ СРЕБРНЕ КАШИКЕ, за причешће, са профилисаним дршком. Са спољне стране украшене урезаним цвјетовима лала. Дуж. 14 cm.

219. КАНДИЛО, ливено, бронзано, рађено у техници на пробој, састављено из три појаса. У првом и трећем ромбови, у другом испуњени ромбови и мали крстићи. Очуван. Вел. $9 \times 6,5$ cm.

220. ЕПИСКОПСКИ ШТАП, од ебонувине, са интарзијом седефа и дјелића кости. Изломљен на пет дјелова. Вел. фрагментата: 1=51 cm, 2=83 cm, 3=21 cm, 4=22,5 cm, и 5=14 cm.

221. МИТРА, на црвеном сомоту извезена златном жицом, са срмом, стилизовани листови и цвјетови. Недостаје 5 медаљона у емајлу. Из XVIII вијека. Вис. 23 cm, шир. 19,5 cm.

222. ИКОНА РАСПЕЋА, жута основа, остале боје: зелена, црвена и бијела. Из XVIII вијека. По средини напрсла, боја поткоружена, црвоточна. Вел. $68 \times 53 \times 1$ cm.

223. СТАВРОТЕКА, Григорија Теолога са дијелом костију. Дрвена кутија са пресованом кожом, орнаменат стилизован лист. У кутији је дио вилице окован у позлаћено сребро, барокни цвјетићи и лишће са картушама. Поломљена и облијепљена хартијом.

224. СТАВРОТЕКА, за крст уведен под инв. бр. 22. Види се да кутија није припадала овом крсту. Изнутра су графички цртане фигуре Јована Пустинака, једног архијереја, у угловима херувини, на ланчићу, причвршћени за подлогу кутије, 11 дјелова мошти, оковани у сребрни оков, непознатих светитеља. Спољне стране кутије су сликане: зелена позадина, изнутра стилизоване лале. На појединим мјестима боја је скинута. Вел. $33 \times 27 \times 8,5$ cm.

225. НАДБЕДРЕНИК, на црвеном сомоту, извезен златном жицом, са представом Христа на пријестолу у средини и са симболима јеванђелиста. Боје монохроме, оквир стилизована лозица турског преплета. Вел. 32×31 cm.

226. БАКРОРЕЗНИ КЛИШЕ, са сценама из живота Богородице и Ведуте манастира Пиве. Вел. $54 = 37,5$ cm.

У фонду пивских икона, без инвентарског броја, налази се једна икона Богородице са Христом, димензија $22 \times 27,5$ cm., рађена на добро очуваној златној позадини. Мрки и топли тонови доминирају на инкарнатима и одежама по којима је златна шрафура. Квалитетан рад XVIII вијека“.

227. **ОРИГИНАЛНИ ПРОЗОР** са манастира, са округлим окнима, сачувана три стакла. Вел. 78,5×17,5 cm.

228. **ИКОНА ЧЕТИРИ ЈЕРАРХА**, Василије, Григорије, Никола и Јован Златоусти. Сачуван натпис из 1752. г. Поклон митрополита херцеговачког. Црвоточна, са механичким оштећењима. Вел. 93×65 cm.

229. **ИКОНА ЖИТИЈЕ ЈОВАНА ПРЕТЕЧЕ**, вел. 85,5×66,5 cm. Црвоточна, са механичким оштећењима. Икона је, као и претходна, висила на десном пиластру изнад олтара.

230. **ИКОНЕ НА ИКОНОСТАСУ**, ван иконостаса налази се икона Успења Богородице. Прва са лијеве стране на иконостасу је икона Св. Ђорђе, затим Успење Богородице, Богородица са Христом на пријестолу. Прва са десне стране је Христос на пријестолу с апостолима по ободу, затим Св. Сава и Симеон. На предели је 12 Христових празника, слијева надесно: Благовијести, Рођење, Сретење, Крштење, Васкрсење Лазарево, Улазак у Јерусалим, Силазак у Ад, Вазнесење Христово, Духови, Преображење и Успење Богородице. Изнад иконостаса је велики крст са разапетим Христом, двије аждаје држе Богородицу насликану лијево и св. Јована десно. Оквир иконостаса је резбарен, стилизована винова лоза са грожђем које избија из равномјерно постављених ваза, цвјетна подлога и позлата. У горњем дијелу стилизација винове лозе и грожђа.

231. **ПРЕДЕЛА СА СТАРОГ ИКОНОСТАСА**, у средини Деизис са по шест светитеља са сваке стране. Састављена је из три дијела и налази се на иконостасу са унутрашње стране према олтару.

232. **ДВЕРИ**, Благовијест, изнад: Давид на једном крилу и Соломон на другом. Двери су у дуборезу, са орнаментом двоструког, угластог преплета. Вел.: ширина заклопљених крила 60 cm, дуж. 145 cm.

233. **СТАРЕ ДВЕРИ**,⁸³ сасвим оштећене, црвоточне, плитак рељеф у дуборезу, насликане Благовијести се једва назиру. И једне и друге двери налазе се у ризници.⁸⁴

234. **СРЕБРНИ ПОЈАС**, дуж. 96 cm. На текстилној подлози наизменично метални елементи цвјетова и дуплих троуглова. Цвјетови и међупростори у нијело техници. Потковичаста поља пафти украшена су стилизованим бршљаном. Појас је јако оштећен, многи елементи поиспадали, има их свега 15 комада.

⁸³ Конзерватори су констатовали:

„Старе двери, под бројем 233, нијесу конзервирани, с обзиром на крајња оштећења. Потребно је дјелове очуваног дубореза пренијети на здраву подлогу, што ће бити могуће извести тек монтирањем специјалног алата“.

⁸⁴ Послије редног броја 190 у свесци, која одговара редном броју 233 у попису комисије из 1969. године написано је сљедеће: „Налазе се двије кутије фрагмената од крстова, панагија, кандила, кадионица, појасева и других ствари које су отпале и зато у случају да се ствари у ризници буду оправљале да се обрати пажња на ове фрагменте којих има много. Постоји још 6 сасвим оштећених икона да се не могу идентификовати сцене а боје се више не препознају“.

235. ХРИСТОС ПАНТОКРАТОР СА ДЕИЗИСОМ, темпера на дасци. Вел. $54 \times 73 \times 3$ са пластичним рамом шир. 5,5 sm. На икони је представљен фронтални Христос који својим димензијама надмашује Богородицу и Јована Претечу. Позадина је двије трећине зелена, а једна трећина цинобер. Поред интензивног колорита, ову икону карактерише поједностављен цртеж типичан за сликарску породицу Рафаиловића — Димитријевића. Икона је из XVIII вијека. Потребна је конзервација.

236. БОГОРОДИЦА СА ХРИСТОМ, техника темпера на дасци, дим. $50,5 \times 69 \times 2$ sm. Даска је састављена из три дијела, са два кушака. На спојницама се налази пресвучено платно. И ова икона је рад анонимног сликара из бококоторске породице Рафаиловића-Димитријевића и чини пандан претходној. Позадина је подијелена на двије трећине зеленог фона и једну трећину цинобера. По дну је сигнатура на зеленом пољу, за сада нечитљива, јер је икона јако прљава. На икони доминира интензивни топли колорит цинобера, кармина и смеђе. Икону је потребно конзервирати.

237. РУЧНИ КРСТ, сребро, позлата. Вел. $32 \times 20 \times 1$ sm. На аверсу се налазе медаљони у емајлу, на краковима крста, док је у средини било Распеће које је отпало. Медаљони су окружени низом украсног камења. Реверс је изгравирани. На сваком краку крста је по једна представа Христа, док је на средини глава анђела у облацима. Крст је руски, барокни импорт са краја XVIII или поч. XIX вијека. Медаљон је испуцао, Распеће пропало.

238. ТРИ РУЧНА КРСТА (два од месинга, један од алпака). Дим. 14×8 , $12,5 \times 10$, $18 \times 15,5$ sm. Крстови су серијске производње, са примитивно гравираним Распећем и без икакве умјетничке вриједности.

239. КРСТ, који се носи око врата. Вел. $10,5 \times 7,5$ sm. Крст је од месинга, на аверсу има пластичну представу Распећа, а у крацима украсно камење — стаклено.

240. КАНДИЛО, сребрно, рађено у техници на пробој. Дуж. 11,5 sm. Састављено из четири дијела, чипкасти орнамент је у облику готских квадрифора. Кандило добро очувано.

241. ДВА СРЕБРНА СВИЈЕЊАКА, висока 21 sm. На широким стопама је пластични орнамент од стилизованих цвјетова. Оба свијењака су оштећена.

242. КАШИЧИЦА ЗА ПРИЧЕСТ, сребро, дуж. 16,8 sm. Кашичица се завршава пластичним примитивним Распећем.

243. ДВА ВЕЋА СВИЈЕЊАКА, од бијелог метала, са округлим постољима. Дуж. 60 sm.

244. ВЕЋИ СВИЈЕЊАК, од месинга, оштећен, са округлом стопом. Профилисан више пута. Дуж. 43 sm.

245. ВЕЋИ СВИЈЕЊАК, од месинга, са троугаоном стопом на три ножице, више пута профилисан. Дуж. 45 sm.

246. ВЕЋИ ПОЛИЈЕЛЕЈ, од месинга, коме недостаје један чирак и двије украсне палмете.

247. МАЊИ ПОЛИЈЕЛЕЈ, од месинга, коме недостају сви чираци на горњем дијелу (6 ком.) као и украсни орнаменти на доњим чирацима на којима је остало сачувано пет комада постоља.

248. МАЊИ ПОЛИЈЕЛЕЈ, од месинга, са четири оштећена чирака. Један чирак недостаје.

249. КАДИОНИЦА, сребрна, са округлом стопом. Чаша украшена орнаментом искуцаних акантусових листова, са поклопцем куполостог облика и обичним ланцем.

250. МАЛО КАНДИЛО, од позлаћеног месинга, оштро профилисано, на средини украсна трака. Горњи дио украшен пробијеним орнаментом у виду испреплетеног цвијећа, са три стилизована цвијета са стране. На ланцу звијезда.

251. СРЕБРНИ ТАС, дуж. 23 sm, са натписом по рубу обода.

252. КАНДИЛО, од позлаћене бронзе, украшено орнаментима на пробој, са стилизованим лишћем (на чаши).

253. РУЧНИ КРСТ, већи, од дрвета, окован месингом. Дим. 38×28 sm. На десном краку је при дну оштећен оков. Оков украшен урезаним орнаментима лозица.

254. ИКОНА, рађена на дрвету. Окована позлаћеним ореолом. Св. Никола. Дим. 24×20 sm.

255. ИКОНА,⁸⁵ на дрвету, оштећена, у лијевом углу Богородица. Дим. 31×27.

256. ИКОНА,⁸⁶ Св. Ђорђе, оштећена, рађена на дрвету. Дим. 35×27 sm.

257. ИКОНА БОГОРОДИЦЕ СА ХРИСТОМ, у раму са сребрним оковом у позлати (сигнирана: Казански). Дим. 20×23 sm.

258. ИКОНА ХРИСТОС СА ДЕИЗИСОМ, рађена на дрвету, веома примитиван рад са двије зоне. Дим. 49×41 sm.

⁸⁵ Конзерватори су констатовали:

„Икона, под бројем 255., састоји се из три зоне. У првом реду је Богородица са Христом на престолу и св. Никола. У другој зони су стојеће фигуре 12 светитеља, очувано 9 глава. У трећој зони је видљива само једна светитељска глава“

⁸⁶ Конзерватори су констатовали:

„Икона под бројем 256. у инвентару се води као икона св. Ђорђа, а у ствари претставља архањела Михаила“

На крају су конзерватори констатовали за иконе и следеће:

„У фонду Пивских икона налазе се и двије иконе без инвентарских бројева.

Икона Исуса Христа, темпера на дасци, 28×23,5 cm. Икона има рељефни рам. Позадиња и рам позлаћени. Лик Христа дат до испод рамена. Велико оштећење налази се на лицу Христа. Добро су очуване партије врата и драперије. По остацима сликаног дијела лика може се закључити да се радило о врло вриједној икони, вјероватно руског поријекла.

Празнична икона, темпера на дасци, 25×28 cm. У централном пољу иконе је сцена силаска у ад. У малим квадратима нижу се слиједеће сцене: Рођење Богородице, Ваведење, Благовијести, Рођење Христа, Крштење, Распеће, Срећење, Цвијети, Гостољубље Аврамово, Мирноснонице на гробу Христовом, Преображење и једна нејасна сцена. Икона је такође веома оштећена“

259. ИКОНА, мала, на дрвету, Св. Сава и Св. Симеон. Лијепо рађена, са одликама минијатура. Дим. 18×14 см.

260. ФИШЕКЛИН, од коже, са 9 тршчаних мерица за барут, 4 украшене оловним прстеном, на осталим оловни прстен недо-стаје (припадале Бају Пивљанину).

261. ТОРБИЦА, од коже, за пушчано олово.

262. ПОСТОЉЕ за свијеће, од сребра, округлог облика.

263. ПОСТОЉЕ за крст, од сребра, са псеудофилиграном и са 12 различитих каменова и 9 корала.

264. КАШИКА за причест, од сребра.

265. РУЧНИ КРСТ, дрвени, са Распећем, веома примитиван рад без окова и украса.

266. ЧАША, плитка, сребрна, са урезаним натписом и фигу-рама светитеља: Богородице, Св. Ђорђе и др.

267. ДИСК, сребрн, на округлом постољу.

268. РУЧНИ КРСТ, сребрни, са округлим постољем, са уре-заним текстом „за душу својој сину Јовану Бакрачу прилаже Ми-лош Бакрач“

269. ПОСТОЉЕ за свијећњак, од сребра, са урезаном годином 1910.

270. КУТИЈА ЗА МОЛИТВЕ, од никлованог месинга, са кровом на двије воде, на чијем врху се налази крст од жутог метала.

271. КАНЕН, од рјечног облутка, са примитивно урезаним крс-том и алком кроз коју је провучена жица за ношење око врата.

272. ПОВЕЉА, конзервирана у Заводу за заштиту споменика СРЦГ — Цетиње, дана 5. X 1964. год.

273. СПОМЕНИЦА, Манастиру Пиви, од 1956. год.

274. ЛЈЕТОПИС Манастира Пиве (на конзервацији у Заводу за заштиту споменика културе СРЦГ — Цетиње).

275. ПОВЕЉА Александра I.

276. ПРЕПИС ПИСМА руског Синода, упућеног Манастиру Пиви, у три листа, из 1803. године.

277. ПОВЕЉА српском архимандриду Арсенију Пивцу.

(Закључено са редним бројем двијестотинеседмдесетседам).

НАПОМЕНА:

Комисијским прегледом цјелокупног инвентара ризнице Ма-настира Пиве, извршеним дана 22. октобра 1969. године, конста-товано је следеће:

1. Експонат уведен у инвентарску књигу под редним бројем 21 (ручни крст) налази се на употреби код настојатеља Манастира Пиве, јеромонаха Гаврила Јовановића;

2. Експонат уведен под редним бројем 226 (бакрорезни клише) налази се на чувању у Митрополији Црногорско-приморској;

3. Експонати уведени под редним бројевима: 129 (Псалтир, књига штампана у Петрограду 1897 године), 74 (Кандило, са натписом да га је приложио Јован Марковић), 80 (кандило мало од позлаћеног сребра), 164 (икона на пресованој кожи), 166 (покривач), 168 (завјеса), и 214 (икона св. Ђорђа са житијем), нијесу нађени на лицу мјеста, приликом рада комисије.

4. Саставни дио ове инвентарске књиге је и фото-документација значајнијих експоната из ризнице Манастира Пиве.

Цетиње, 29. X 1969. године

Чланови комисије:

1. _____
Марковић Чедомир, конзерватор, с.р.
2. _____
Ђурановић Михаило, историчар, с.р.
3. _____
Радовић Коста, представник
СО Плужине и
4. _____
Гаврило Јовановић, настојатељ
манастира Пиве